

Begroting 2016

*Versie: AB VRZHZ
9 juni 2015*

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Bestuur en organisatie	7
2.1	Doelstellingen van VR	7
2.2	Visie van de VR	7
2.3	Missie van de VR	8
2.4	Kernwaarden van de VR.....	8
2.5	Bestuurlijke organisatie	8
3	Algemene toelichting	9
3.1	Financiële en beleidsbegroting	9
3.2	Uitgangspunten	9
3.3	Bijzonderheden per organisatie-eenheid.....	9
4	Plannen binnen het programma	15
4.1	Directie Veiligheidsregio	15
4.1.1	Producten en resultaatgebieden	15
4.1.2	Risico's.....	16
4.1.3	Projecten	18
4.2	Risico- en Crisisbeheersing	19
4.2.1	Producten en resultaatgebieden	19
4.2.2	Prestaties en kentallen	19
4.2.3	Risico's.....	20
4.2.4	Projecten	21
4.3	Bedrijfsvoering.....	22
4.3.1	Producten en resultaatgebieden	22
4.3.2	Prestaties en kentallen	23
4.3.3	Risico's.....	23
4.3.4	Projecten	24
4.4	Gemeenten	25
4.4.1	Producten en resultaatgebieden	25
4.4.2	Prestaties en kentallen	25
4.4.3	Risico's.....	25
4.4.4	Projecten	25
4.5	Brandweer.....	26
4.5.1	Producten en resultaatgebieden	26
4.5.2	Prestaties en kentallen	27
4.5.3	Risico's.....	29
4.5.4	Projecten	29
4.6	GHOR	31
4.6.1	Producten en resultaatgebieden	31
4.6.2	Prestaties en kentallen	32
4.6.3	Risico's.....	32

4.6.4	Projecten	33
4.7	GMC.....	34
4.7.1	Producten en resultaatgebieden	34
4.8	Projecten en bijzondere activiteiten	35
5	Budgettaire kaders	36
5.1	Budgetteringsregels	36
5.2	Budget Directie Brandweer.....	36
5.3	Geldstromen	37
6	Bezuinigingen gemeentelijke bijdrage en overige begrotingsopgaven.....	39
7	Exploitatiebegroting	40
7.1	Begrotingsanalyse.....	40
7.2	Meerjarenraming 2015-2018.....	41
7.3	Overzicht van incidentele baten en lasten	42
8	Paragrafen.....	45
8.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	45
8.2	Verloop reserves en voorzieningen	48
8.3	Bedrijfsvoering.....	54
8.4	Verbonden partijen	59
8.5	Onderhoud kapitaalgoederen	60
8.6	Financiering en treasury.....	61
9	Programmabegroting.....	67
10	Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	68
10.1	Gemeentelijke bijdragen 2016	68
10.2	Meerjarenraming tot en met 2019.....	69
11	Begrotingskader en uitgangspunten.....	70
11.1	Kader 2016.....	70
11.2	Omslagrente	70
11.3	Gemeentelijke bijdragen.....	70
11.4	Autorisatie vervanging activa	71
12	Gemeentelijke bijdragen	74

A. Inleiding

1 Voorwoord

Voor u ligt de concernbegroting 2016 van het 'programma Veiligheidsregio' van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ). De VRZHZ is in 2009 opgericht, ter uitvoering van de in 2010 in werking getreden Wet veiligheidsregio's. De concernbegroting 2016 is een 'beleidsarme' begroting omdat ten tijde van het opstellen van de concernbegroting 2016 op een aantal dossiers nog geen volledige (bestuurlijke) besluitvorming is genomen:

- project vernieuwde brandweezorg
- project regionalisering brandweerkazernes
- meerjarenperspectief 2016-2020

Daarnaast eindigt de looptijd van het beleidsplan van de VRZHZ in 2015. Het bestuur heeft besloten om het beleidsplan met één jaar te verlengen.

Een aantal ontwikkelingen zijn echter wel in de begroting meegenomen. Dit zijn:

- de loonontwikkeling naar aanleiding van de nieuwe cao voor gemeente-ambtenaren;
- het wegvallen van de BTW-compensatie en de gedeeltelijke compensatie van de VRZHZ door het rijk hiervan.

In 2016 zal de VRZHZ zich, naast het reguliere werk op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR, richten op de uitvoering van de eisen die de Wet veiligheidsregio's aan de gemeenschappelijke regeling stelt. Daarbij ligt de nadruk op:

- het doorontwikkelen van de organisatie;
- het tot stand brengen van de wettelijk vereiste planfiguren;
- het voldoen aan de nieuwe operationele wettelijke basisvereisten;
- het ondersteunen bij de inrichting van de rampenbestrijding volgens de Wvr;
- de ordening van het informatiemanagement volgens de eisen van de Wvr;
- het verder verbinden met de OZHZ ten aanzien van Wabo en externe veiligheid;
- het versterken van de risico- en crisiscommunicatie;
- het versterken van de incidentbestrijding op het water;
- de introductie van kwaliteitszorg en competentie management;
- de versterking van de banden met de partners in crisisbeheersing;
- het leren van lessen uit grote incidenten.

Regionalisering brandweerkazernes

De regionalisering van de brandweerkazernes is in een tweetal tranches opgedeeld. De eerste tranche richtte zich op de zogenaamde herzieningspanden. In het vierde kwartaal van 2013 zijn een zestal brandweerkazernes aan de VRZHZ overgedragen om zodoende herziening van de BTW te voorkomen. De tweede tranche, waarvan de uitvoering direct na afronding van de eerste tranche is opgepakt, wordt in 2015 uitgewerkt; besluitvorming hieromtrent vindt naar verwachting in 2015 plaats. Hierin wordt ook de inrichting en financiering van de facilitaire en vastgoedorganisatie betrokken. Derhalve kan hiermee in de concernbegroting 2016 nog geen rekening mee worden gehouden. Alleen de kapitaallasten van de gekochte brandweerkazernes zijn budgettair in de concernbegroting opgenomen door een (van gelijke omvang aan de kapitaallasten) bijdrage van de betreffende gemeenten te begroten.

Gemeentelijke crisisbeheersing

De gemeentelijke crisisbeheersing (bevolkingszorg) is sterk in ontwikkeling binnen Nederland. Zo ook binnen de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. De regionale coördinatie op bevolkingszorg is in 2014 versterkt door uitbreiding van bureau Gemeenten. Per 1-1-2015 zijn drie uniforme subregionale crisisorganisaties en de randvoorwaardelijke producten gerealiseerd. In de eerste helft van 2015 wordt een ontwikkelagenda bevolkingszorg opgesteld voor drie jaar. De exacte invulling van de ontwikkelagenda en daarmee de invloed op de begroting 2016 is op dit moment nog niet bekend. Dit is nog onderwerp van besluitvorming door het AB in 2015.

Project Vernieuwde Brandweezorg

Op 26 september 2012 heeft het algemeen bestuur (AB) van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid bij de regionalisering bepaald dat er bezuinigingsscenario's moeten worden ontwikkeld ter grootte van 10 - 15%. Het scenario 15% staat voor 3,9 miljoen Euro. Dit is vertaald in het project "Vernieuwde Brandweezorg" waarin op weg naar 2020 via een inhoudelijke benadering naar de brandweezorg wordt gekeken, en gezien of en welke besparingen mogelijk zijn. Het bestuur heeft in juni 2014 over deze voorstellen besloten; Een groot deel van de voorgestelde besparingen wordt gerealiseerd in de bedrijfsvoering en kantoortaken. Voor de operationele kant wordt een kostenbesparing gerealiseerd door de operationele sterkte van de 24-uurs-beroepsdienst te reduceren van 14 naar 12 mensen in de operationele sterkte. Dit betekent dat het aantal 24-uurs beroepskrachten de komende jaren via natuurlijk verloop vermindert van ruim 60 naar ruim 50. Voor de overige operationele voorstellen, met name waar het gaat om uitruk op maat, is door het bestuur gesteld dat we blijven uitgaan van een fijnmazig netwerk van brandweerposten. Dat is nodig om onze opkomsttijden te halen. Voor het werken met andere bezetting dan de standaard TS-6 gaan we eerst pilots doen om professioneel te bepalen wat wel of niet kan. Op basis van die uitkomsten nemen we in 2016 vervolgbesluiten.

Aangezien de bestuurlijke besluitvorming omtrent de uitwerking van de bezuinigingsscenario's nog niet heeft plaatsgevonden, is de deze (ontwerp) concernbegroting een voortzetting van de uitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in de concernbegroting 2015.

GHOR

2016 wordt een belangrijk jaar waarin niet alleen belangrijke ontwikkelingen in het GHOR-veld z'n beslag zullen krijgen (zie hieronder), maar ook externe ontwikkelingen het hoofd geboden moet worden. De transitie/decentralisaties in de zorg, de concentratieplannen van de zorgverzekeraars voor de acute zorg, de samenvoeging van meldkamers, terugloop ROAZ-subsidies, enz. vereisen extra inspanning van de GHOR om de benodigde opgeschaalde zorg in de regio ZHZ te organiseren.

2 Bestuur en organisatie

De gemeenschappelijke regeling VR Zuid-Holland Zuid, vastgesteld op 24 juni 2009 en herzien op 1 februari 2013, is aangegaan door de gemeenten Alblasserdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik en Zwijndrecht. De VR Zuid-Holland Zuid functioneert sinds 1 juli 2009.

Per 1 januari 2013 zijn de gemeenten Graafstroom, Nieuw Lekkerland en Liesveld samengevoegd tot de nieuwe gemeente Molenwaard.

2.1 Doelstellingen van VR

De VR dient ter uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's (Wvr). Voor deze begroting is uitgegaan van vigerende wet. Op grond van deze wet en de aanwijzingen van het bestuur van de regio, is de volgende doelstelling voor de VR geformuleerd:

De VR Zuid-Holland Zuid stelt zich ten doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren, te allen tijde een gezamenlijke effectieve en efficiënt georganiseerde slagkracht voor crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen te kunnen leveren en deskundig en betrouwbaar veiligheidsadviseur te zijn.

2.2 Visie van de VR

De VR is een organisatie die werkt voor gemeenten, burgers en organisaties in ZHZ. De VR werkt samen met partners om:

- incidenten en rampen te voorkomen door risico's te achterhalen en hierover te adviseren om deze zoveel mogelijk te beperken;
- een daadkrachtige respons te organiseren voor bestrijding in acute situaties;
- na incidenten snel mogelijk terug te keren naar de normale situatie zodat de maatschappelijke continuïteit gewaarborgd blijft.

De burgers, partners en organisaties worden betrokken en gestimuleerd om medeverantwoordelijkheid te nemen voor fysieke veiligheid, maar zij kunnen hierbij altijd rekenen op hulp van de VR.

De VR is alert op haar omgeving. De VR stemt haar beleid en uitvoering af met de overige VR'en en organisaties in Nederland en past de uitkomsten hiervan toe zolang dit relevant is voor het bereiken van onze doelen in ZHZ. De VR levert hiertoe ook een bijdrage aan het landelijk beleid. Op de thema's industrie, water en transport heeft de VR de ambitie om koploper te zijn in samenwerking met de veiligheidsregio's in de Zuid-Westelijke Delta.

Om haar taak zo goed mogelijk uit te voeren gebruikt de VR hedendaagse informatievoorzieningen. Beschikbare informatie wordt zo snel, transparant en doelgroepgericht verzameld, hier wordt betekenis aan gegeven en gedeeld. De VR combineert daarbij op een slimme manier recent beschikbare technologie, kennis en kunde.

De VR is een eenheid waarin specialisten samenwerken. De VR werkt doelmatig door standaardisering van werkprocessen en efficiënte inzet van beschikbare middelen, doch zonder

de behoeften van de klanten uit het oog te verliezen. De VR is een lerende organisatie die kwaliteit van haar diensten hoog in het vaandel heeft staan.

De medewerkers van de VR zijn behulpzaam, deskundig en daadkrachtig. De VR wil een goed werkgever zijn. Zij is er op gericht de kracht van deze medewerkers optimaal te benutten en te ontwikkelen, onder meer door eigen initiatief te stimuleren en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen.

2.3 Missie van de VR

De VR Zuid-Holland Zuid staat voor:

Samen sterk in risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel uit de ontwrichte situatie. De VR Zuid-Holland Zuid stimuleert en faciliteert het samenwerken van overheidsdiensten, organisaties, burgers en partners, opdat de fysieke veiligheid om te kunnen wonen, werken en recreëren wordt gewaarborgd en om zoveel mogelijk schade en leed bij rampen en crises te voorkomen en beperken.

2.4 Kernwaarden van de VR

Teneinde invulling te kunnen geven aan deze doelstellingen en de missie, is een aantal kernwaarden voor de organisatie van de VR geformuleerd. Deze kernwaarden zijn:

- professioneel;
- dienstbaar;
- proactief;
- handelingsbekwaam;
- innovatief;
- aanspreekbaar;
- betrouwbaar;
- samenwerkingsgericht.

2.5 Bestuurlijke organisatie

De bestuurlijke organisatie bestaat uit een aantal bestuursorganen en adviescommissies. Het algemeen bestuur heeft ingevolge artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling VR geen bestuurscommissies ingesteld.

De VRZHZ kent de volgende drie bestuursorganen:

- het algemeen bestuur;
- het dagelijks bestuur;
- de voorzitter.

De VRZHZ kent de volgende adviescommissies:

Bij gemeenschappelijke regeling VRZHZ zijn de volgende adviescommissies ingesteld:

- commissie van advies voor brandweeraangelegenheden (CAB);
- commissie van advies gemeentesecretarissen veiligheid (AGV);

bestuurlijke auditcommissie.

3 Algemene toelichting

3.1 Financiële en beleidsbegroting

De begroting van de VRZHZ is ingericht volgens de eisen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De begroting bestaat uit één programma, zijnde het programma Veiligheidsregio (Wvr). Binnen het programma Veiligheidsregio (Wvr) zijn zeven organisatie-eenheden onderkent, overeenkomstig de productverantwoordelijke organisatieonderdelen van de VRZHZ. Per organisatie-eenheid wordt een toelichting gegeven op de producten (een combinatie van activiteiten en resultaten).

Tevens zijn de paragrafen *risico's en weerstandsvermogen, verzekeringen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en treasury* opgenomen. De paragrafen *lokale heffingen en grondbeleid* (conform BBV eveneens verplichte paragrafen) zijn niet in de begroting van de VRZHZ opgenomen, daar deze onderwerpen voor de gemeenschappelijke regeling VRZHZ niet van toepassing zijn.

De meerjarenraming is samengesteld op basis van een constant loon- en prijspeil. Per organisatie-eenheid is een meerjarenperspectief opgenomen.

3.2 Uitgangspunten

De inwoneraantallen die zijn opgenomen in de begrotingskaders voor 2016 gelden ook als uitgangspunt bij de opstelling van de jaarrekening (op grond van de gemeenschappelijke regeling, artikel 35, lid 2).

3.3 Bijzonderheden per organisatie-eenheid

Onderstaand worden per organisatie-eenheid de belangrijkste punten van aandacht toegelicht. Voor een overzicht van de organisatie-eenheden in de VRZHZ wordt verwezen naar het organogram in paragraaf 8.3 van de paragrafen.

Directie Veiligheidsregio

Vanuit deze organisatie-eenheid vindt de algehele leiding van de VRZHZ plaats en worden de overkoepelende concernaangelegenheden, personeel en organisatie, concerncontrol, beleids- en bestuursondersteuning en corporate communicatie in beschouwing genomen. In 2014 is gestart met een organisatie-ontwikkelingstraject. De eerste resultaten van dit traject zullen in de jaren 2015-2016 zichtbaar worden.

Vanaf 2014 is de BTW voor de VRZHZ niet meer compensabel. Hiervoor is de VRZHZ deels gecompenseerd. Tot en met de begroting 2015 is deze BTW-compensatie centraal geboekt bij de directie. Vanaf de begroting 2016 is deze BTW-compensatie verdeeld over de organisatie-eenheden. Hierdoor dalen de lasten bij directie en nemen deze toe bij de andere organisatie-eenheden.

Risico- en Crisisbeheersing

In 2014 en 2015 heeft de integrale herziening van het risicoprofiel plaatsgevonden. In 2015 heet de consultatie van de gemeentes plaatsgevonden en zijn ook de partners geraadpleegd. Ook de Veiligheidsregio's rondom de VRZHZ hebben hun risicoprofiel herzien. Voor 2016

betekent dit een nadruk op de doorvertaling van het risicoprofiel in concrete beleidsvoornemens en activiteiten gericht op het verkleinen van de aanwezige risico's of het beperken van de gevolgen ervan. Deze activiteiten vinden in samenspraak met de partners plaats.

De versterkte focus op risicobeheersing in de organisatie uit zich ook in de versterkte nadruk op risicocommunicatie.

Voor de operationele crisisorganisatie staat de continuïteit van de organisatie voorop. De transitie naar een nieuwe Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) krijgt steeds meer vorm. Dit betekent dat de aansturing van de operationele organisatie vanuit een nieuwe meldkamer plaatsvindt. Regionaal zullen processen moeten worden aangepast om aansluiting bij de LMO te houden dan wel zal voor borging van specifieke VRZHZ processen in de LMO organisatie moeten worden gezorgd.

Conform de wettelijke taakstelling van de Veiligheidsregio vindt actualisatie van een aantal plannen plaats. Buiten deze wettelijke plannen beschikt de VRZHZ een stelsel van plannen waarin de belangrijkste risicovolle situaties of gebeurtenissen worden geadresseerd. In samenspraak met de netwerkpartners worden deze plannen voortdurend geactualiseerd. Nieuwe ontwikkelingen op het gewerkt aan versterking van de kolom informatiemanagement in de hoofdstructuur en (samen met bureau gemeenten) het onderdeel crisiscommunicatie.

In het Regionaal Crisis Centrum (RCC) in het VR-gebouw vinden aanpassingen plaats die maken dat de afstemming met de omgeving (LMO, maar ook COPI en verschillende partners) wordt geoptimaliseerd: versterkte mogelijkheden voor informatie-uitwisseling en toegankelijkheid van systemen. Dit vergt in een aantal gevallen investeringen in voorzieningen.

Opleiden, trainen en oefenen van multidisciplinaire functionarissen vindt in toenemende mate competentiegericht plaats, waarbij specifieke aandacht is voor specifieke rollen (en de bijbehorende verantwoordelijkheden) in de hoofdstructuur. Daar waar mogelijk wordt bovenregionaal samengewerkt om de gewenste geoefendheid van de organisatie te bereiken.

Bedrijfsvoering

Vastgoed

Eind 2013 heeft de VRZHZ een aantal brandweerkazernes overgenomen. Het beheer wordt nog uitgevoerd door de gemeenten. In 2016 zal de VRZHZ nog een aantal objecten overnemen; daarnaast zal zij het beheer van al de 36 objecten vastgoed die bij de VRZHZ in gebruik zijn, gaan voeren; zowel qua onderhoud (infrastructureel) als beheer (facilitair).

Voor de gehele vastgoedportefeuille wordt een visie en plan opgesteld voor de wijze waarop het eigendom, het beheer en de facilitaire ondersteuning voor de komende jaren wordt georganiseerd.

I&A en CIO

Het beheer en beleid voor de ICT gebeurt bij de VRZHZ sinds 2013 geheel zelf en in eigen beheer, inclusief een operationeel 24/7 ondersteunend piket voor de ICT-crisisorganisatie.

Met de aanbesteding en implementatie van de technische infrastructuur en software in 2013 en parallel aan de fysiek-geografische regionalisering van de brandweer is binnen de afdeling bedrijfsvoering een ondersteunend "bureau ICT" ingericht. Dit bureau ziet toe op het beheer van de infrastructuur, apparatuur en software.

In 2014 is de beleidskant behorend bij de CIO-functie ingericht en voorlopig ingevuld; daarnaast is een informatiebeleidsplan opgesteld, met daarin een aantal projecten die moeten worden uitgevoerd. Uitvoering hiervan zal in de periode 2015-2016 plaatsvinden.

Gemeenten

Deze begroting ziet toe op de situatie waarin de gemeentelijke taak 'het (voorbereiden op het) organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing' (nog) niet door gemeenten aan het bestuur van de VRZHZ is overgedragen. De overdracht van deze taak is niet verplicht volgens de Wvr. Bij een eventuele taakoverdracht kan deze begroting op enig moment technisch wijzigen.

Zoals vermeld wordt in 2015, na goedkeuring door het AB, een ontwikkelagenda voor de komende drie jaar opgesteld. 2015 staat in het teken van "bevolkingszorg in de basis op orde". Om dit te bereiken worden gemeentelijke functionarissen met een taak binnen de crisisorganisaties op uniforme wijze opgeleid, getraind en geoefend. Verder worden regio breed afspraken gemaakt met externe partners, gemeentelijke planvorming wordt aangevuld en aangescherpt en projecten worden gestart om regionale vraagstukken uit te werken. In 2016 vindt een verdere doorontwikkeling en inhoudelijke verdieping plaats wat in 2017 moet resulteren in een professionele vierde kolom binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Gelijktijdig met de ontwikkelagenda wordt het AB een voorstel gedaan voor een evaluatie van de inspanningen die op het gebied van bevolkingszorg zijn verricht. Voorstel is deze evaluatie eind 2016 uit te voeren. Naast deze inhoudelijke evaluatie wordt het AB in 2015 een afwegingskader voorgelegd om een keuze te kunnen maken voor de inbedding van bureau Gemeenten. Het huidige construct eindigt per 1-1-2016. Er bestaat een mogelijkheid dat een definitief besluit hieromtrent pas in 2016 wordt genomen.

Brandweer

In 2013 is de regionalisering en de reorganisatie van de Directie Brandweer afgerond. Tegelijk is gestart met het proces vernieuwde brandweezorg, dat antwoord moet geven op de inhoudelijke doorontwikkeling van de brandweer, en tegelijk tegemoet moet komen aan de bestuurlijke opdracht tot bezuinigingsscenario's. Hiervoor is een model ontwikkeld met twee inhoudelijke pijlers (voorkant veiligheidsketen en operationele inrichting) en een HRM schil gestoeld op een stevige basis van control.

In het licht van deze control is gekozen voor de opzet van een "werkbegroting 2014" voor de brandweer, waarin zaken op een eenduidige wijze worden gepresenteerd. Hiermee kan een lijn van het ontwikkelen van kengetallen worden ingezet en doorontwikkeld, en kan op eenduidige wijze worden gerapporteerd. Deze werkbegroting maakt geen onderscheid meer in de taken en daarmee het budget aangaande de lokale en regionale brandweezorg. Dat betekent dat met ingang van de concernbegroting 2015 geen exploitatieresultaten meer worden gepresenteerd

op box 1 ('basisbrandweezorg') en box 5 ('overhead') maar dat dit is verwerkt in het totale jaarresultaat van de VRZHZ. Een eventuele restitutie per gemeente op de gemeentelijke bijdrage vindt dan plaats op het gewogen gemiddelde van de betreffende gemeenten op het totaal. Deze percentages zijn per gemeente opgenomen in bijlage D 'Gemeentelijke bijdragen'. Alleen ten aanzien van box 3 ('maatwerk/plustaak') en box 4 ('huisvesting') vindt verrekening op nacalculatie plaats met de betreffende gemeenten.

GHOR

In 2016 zullen diverse belangrijke ontwikkelingen in het GHOR-domein z'n beslag krijgen, wat veel van de GHOR zal vergen. Dat betreft bijvoorbeeld de overgang van de geneeskundige combinatie naar het nieuwe model van grootschalige bijstand. Verder zal het Zorgrisicoprofiel ZHZ verder ingevoerd en uitgebouwd worden. Ook zal het landelijk beleid 'zorg en veiligheid verbonden' regionaal vertaald worden; dat in de regionale constellatie van GHOR, RAV en DG&J. Deze, en andere ontwikkelingen, zullen hun plek krijgen in het nieuwe Meerjarenbeleidsplan-GHOR (MJBPGHOR) dat in 2016 zal worden opgeleverd. Dat bevat de ontwikkelingsrichting van de GHOR voor de nieuwe beleidsperiode 2016-2020, en geldt ook als onderdeel van het nieuwe Beleidsplan-VRZHZ. Extra aandacht en inzet zal er zijn voor het borgen van de GHOR-processen en GHOR-producten bij de verdere herinrichtingsoperatie van de organisatie VRZHZ. Dat om een slagvaardige en efficiënte GHOR-taakuitvoering te behouden.

Totdat het nieuwe MJBPGHOR gereed is zal in 2016 vooralsnog worden uitgegaan van de uitgangspunten van het huidige Meerjarenbeleidsplan-GHOR.

1. Van theoretische aanpak naar realistische benadering

Het herziene regionaal risicoprofiel VRZHZ wordt door vertaald naar regionale zorgrisicoprofielen. Daarmee wordt de zorgvraag voor de zorgpartners beter inzichtelijk bij de verschillende regionale risico's.

2. Meer inzet op advisering risicobeheersing

Integrale advisering voor gemeenten zal in kwaliteit toenemen door ook de geneeskundige en gezondheidkundige advisering vanuit een integrale blik op fysieke en sociale veiligheid aan te bieden.

3. Verbreding van de scoop naar alle zorgpartners

De totale organisatie van de zorg verandert in snel tempo. Beleid en advisering op het gebied van zorgcontinuïteit sluit aan op de veranderende zorgstructuren.

Ook de eigen crisisorganisatie richt zich daar op in: de processen acute zorg en publieke zorg hebben synergie in werkwijze en commandostructuur.

4. Vakmanschap en kennismakelaar

Door middel van Opleiden Trainen en Oefenen -op proces en inhoud- wordt geborgd dat GHOR crisisorganisatie aansluit op de hoofdstructuur VRZHZ en het samenstelsel van zorgpartijen die gezamenlijke de "witte" kolom vormen.

5. Beter aansluiten bij de behoeften van de ketenpartners

Informatiemanagement krijgt een specifieke rol en functie in de GHOR crisisorganisatie.

Uitgangspunt bij het uitvoeren van de wettelijke taken coördinatie en advisering is de zelfredzaamheid van (groepen) burgers en de eigen verantwoordelijkheid van instellingen die zorgbieden aan de kwetsbare, minder zelfredzamen.

GMC

Het veiligheidsbestuur is verantwoordelijk voor het in stand houden van de meldkamer. Echter, omdat de GMC in beheer is bij de politie ZHZ, is de GMC financieel-begrotingstechnisch alleen voor die taken opgenomen waarvoor de VRZHZ een factuur ontvangt van de politie. De verantwoording over de GMC als product is echter voor het geheel onderdeel van deze begroting, vanwege de bestuursverantwoordelijkheid. Er is een convenant gesloten tussen het algemeen bestuur van de VRZHZ en het toenmalige regionale college politie.

In het regeerakkoord is opgenomen dat er één meldkamerorganisatie komt met drie meldkamerlocaties. Na onderzoek en consultatie van betrokken partijen heeft de minister van Veiligheid en Justitie ingestemd om te kiezen voor een model met tien meldkamers. Deze herstructurering moet uiteindelijk leiden tot een structurele bezuiniging van €50 miljoen vanaf 2020 (25% van het landelijke meldkamerbudget).

Projecten en bijzondere activiteiten

Binnen deze organisatie-eenheid worden projecten en bijzondere activiteiten verantwoord, zoals het project Spoorzone. Beschrijving van de projecten vindt plaats binnen die organisatie-eenheid die leidend is in de uitvoering van het (deel)project

B. Beleidsbegroting

4 Plannen binnen het programma

4.1 Directie Veiligheidsregio

4.1.1 Producten en resultaatgebieden

De directie stuurt de organisatie van de VRZHZ aan in overeenstemming met de eisen van de Wvr en de gemeenschappelijke regeling VRZHZ, met als doel de organisatie te positioneren en te laten functioneren als een betrouwbare en presterende veiligheidsregio en als een deskundig en gerespecteerd veiligheidsadviseur. Tevens is beleids- en bestuursondersteuning, concerncommunicatie, personeel en organisatie en concerncontrol ondergebracht in de organisatie-eenheid directie.

Producten

Activiteit	Resultaat
Leiding, aansturing en ontwikkeling	Een efficiënt functionerende en zich op basis van een gedragen visie doorontwikkende organisatie, waarin wordt gestuurd volgens duidelijke procedures en richtlijnen, op integer personeelsmanagement, op integriteit van handelen, en op kwaliteitsmanagement. Toetscriteria: Bestuursrapportage en jaarrekening. Medewerkers tevredenheidsonderzoek.
Secretaris bestuur	Goed voorbereide bestuurlijke besluitvorming en kwalitatief hoogwaardige adviesondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming. Toetscriteria: kwaliteit en tijdigheid van de bestuursstukken en verslaglegging. Volgen van de procedures betreffende beleids- en besluitvorming zoals vastgelegd in regelgeving. Toetsbaarheid aan Wob. Tevredenheid bestuur.
Externe vertegenwoordiging	De VRZHZ wordt extern beschouwd als een gezagvolle en professionele organisatie die ten aanzien van de invulling van de Wvr en vraagstukken van rampenbestrijding en crisisbeheersing in landelijke optiek bijdraagt aan de visie- en meningsvorming. Toetscriteria: interne en externe communicatie (media-uitingen), deelname aan en lid van regionale en landelijke organisaties en overleggen. Peer-reviews.
Operationeel leiderschap	De permanente beschikbaarheid en vertegenwoordiging van het multidisciplinair operationeel leiderschap op alle operationele niveaus in de crisisstructuur van de VRZHZ, onder de eindverantwoordelijk van de operationeel leider. Toetscriteria: de 24/7-bezetting en kwaliteit van deze functies op de verschillende niveaus van incident- en rampenbestrijding.
Integraal Control	Een goed doorlopen planning- en controlcyclus met de tastbare producten (begroting, jaarrekening). De beschikbaarheid van P&C-kaders voor de gehele organisatie en de communicatie daarvan. Toetscriteria: aanwezigheid financieel beleid, begrotings- en verantwoordingsdocumenten, auditbeleid en -instrumenten en de financiële resultaten, P&C-cyclus en -agenda.
Beleids- en bestuursondersteuning	Kwalitatief hoogwaardige beleids- en bestuursondersteuning, corporate communicatie en personeelsdienstverlening en als tastbare producten de bestuursstukken, de website van de VRZHZ, ZHZ Veilig, alsmede de HRM-visie, het beleid en de regelingen voor personeel en

Activiteit	Resultaat
	<p>organisatie.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid, bestuursstukken en documenten.</p>
Personeel en organisatie	<p>Een optimale ondersteuning van de directie en het management op het gebied van Personeel en organisatie en het uitvoeren van de gehele personeelsdienstverlening (personeelsinformatiesysteem, salarisbetalingen, p-advies, rechtspositionele besluiten, et cetera).</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid HRM-visie en HRM-beleid, goed werkend personeelsinformatiesysteem en salarisbetalingssysteem.</p>

4.1.2 Risico's

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen ¹	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand- vermogen ²
1.	<p>Langdurige calamiteit (I)</p> <p>Een langdurige calamiteit stelt eisen aan de bezetting tijdens de calamiteit, maar ook bij de nazorg en afwikkeling. Op het gelijktijdig optreden van verschillende calamiteiten is de bezetting van de VR niet ingericht. In de begroting is geen ruimte opgenomen voor de externe inhuur voor vervanging van reguliere taken. Op basis van voorstellen vanuit organisatie-eenheden kan deze moeten worden bijgesteld.</p> <p><u>Beheersingsmaatregel</u> Heeft met name impact op de operaties en leidt indirect tot financieel risico (onderzoekskosten, nafaseteam VRZHZ, begeleiding OVV onderzoek).</p>	Voorlopige inschatting op €500.000 per incident/calamiteit.	33%	10%	€ 17.000
4.	<p>Verbonden partijen (I)</p> <p>Het aflopen per januari 2016 van de Samenwerkingsovereenkomst tussen VRZHZ en Falck BV voor exploitatie van het oefenterrein geeft een risico op de aflossing van de door de VRZHZ gegarandeerde geldlening aan de ZHZ Investerings BV (de eigenaar van de opstallen van het oefenterrein) waarvan het saldo per 31-12-2015 2,5 mln is. Daarnaast zijn er nog risico's (totaal vooralsnog geraamd op ca 1 mln in het slechtste scenario) die de VRZHZ als 100% eigenaar van de ZHZ Investerings BV loopt, die per toekomstscenario verschillend kunnen zijn.</p> <p><u>Beheersingsmaatregel:</u> Door het opstellen van scenario's wordt toegewerkt naar een business case die voorjaar 2015 tot bestuurlijke</p>	€3.500.000	50%	10%	€ 175.000

¹ Indien het een structureel risico betreft, is de inschatting van de financiële gevolgen 4 * de jaarlijkse financiële gevolgen

² Benodigd weerstandsvermogen is de financiële gevolgen * kans * risicoprofiel

Nr.	Risiko en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen ¹	Kans (%)	Risiko- profiel	Benodigd weerstand- vermogen ²
	besluitvorming moet leiden ter bepaling van de toekomst van het oefencentrum.				
5.	<p>Regionale Meldkamer(S)</p> <p>Door landelijke bezuinigingsmaatregelen worden de meldkamers van ZHZ en Rotterdam-Rijnmond samengevoegd (als onderdeel van de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie LMO), waarbij gekozen is voor Rotterdam als locatie. Dit heeft de volgende risico's voor de VRZHZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een belangrijke onzekere factor op financieel gebied is de onduidelijkheid op welke wijze de financiering na overgang naar de Landelijk Meldkamer Organisatie (LMO) er uit zal komen te zien. Verwacht wordt dat een uitname van het Gemeentefonds plaats zal vinden en dat deze uitname de financiële dekking zal vormen voor de LMO. Hoe groot deze uitname voor de betrokken gemeenten zal zijn is op dit moment niet aan te geven. • De opzeggingstermijn van de huurovereenkomst van het Oranjepark is drie maanden. Indien de huur niet tijdig kan worden opgezegd wordt aangenomen dat de huurkosten voor een eventuele periode van leegstand na de verhuizing van de meldkamer naar het WPC zullen worden vergoed (door de VRZHZ). • Dit kan leiden tot een kostenverhoging ten behoeve van alle meldkamerprocessen (mono en multi) wanneer deze niet door de LMO worden uitgevoerd. • Daarnaast heeft de samenvoeging gevolgen voor de doorzetting van het huidige alarmeringssysteem (Communicator). Hierdoor wordt vervanging in dit stadium niet aangeraden. De impact hiervan is sterk afhankelijk van de wijze waarop de landelijke meldkamerorganisatie (LMO) de huidige taken van de GMC Zuid-Holland Zuid na overdracht van de GMC aan de LMO wel/niet gaat uitvoeren <p><u>Beheersingsmaatregel:</u> Maximale invloed uitoefenen via de bestaande overlegstructuren op de voorgenomen uitname uit het gemeentefonds. Goede sturing vanuit de projectorganisatie op de overgang vanuit Dordrecht naar Rotterdam.</p> <p>Het meldkamersysteem is end of life in 2015 en er zal worden overgegaan naar dit nieuwe systeem in nauwe afstemming met de meldkamer.</p>	€50.000	50%	20%	€ 20.000

4.1.3 Projecten

Project	Beoogd resultaat
Communicatie (Org ontw)	De opdracht luidt: <ol style="list-style-type: none">1. Zorg in 2014 voor regie op de communicatiesamenwerking binnen de VRZHZ.2. Ontwikkel in gezamenlijkheid een visie op de communicatie van de VRZHZ.3. Adviseer op basis van de visie op communicatie over de organisatie van de communicatie binnen de VRZHZ.
MT (Org ontw)	Verbeteren van de efficiënte en effectiviteit van de organisatie
USAR	Operationeel en inzetbaar heavy team USAR.nl.

4.2 **Risico- en Crisisbeheersing**

4.2.1 **Producten en resultaatgebieden**

De organisatie-eenheid Risico- en Crisisbeheersing richt zich op de uitvoering van alle wettelijke taken (Wvr), inbegrepen de daaraan verbonden algemene maatregelen van bestuur, voor zover het geen monodisciplinaire taken zijn. Zij vormt de verbinding tussen de partners en hulpverleningsdiensten en bevordert en ondersteunt de samenwerking binnen en vanuit de VRZHZ. Haar focus richt zich op drie onderscheiden deelprocessen:

- opleiden;
- trainen en oefenen (OTO);
- risicobeheersing en crisisbeheersing.

Zij besteedt in het bijzonder aandacht aan de ondersteuning van en de verbinding met de gemeenten voor wat betreft de crisisbeheersing en adviseert de coördinerend gemeentesecretaris en de adviesgroep gemeentesecretarissen veiligheid daarbij. Tevens besteedt zij in het bijzonder aandacht aan de goede samenwerking met de gemeenschappelijke meldcentrale (GMC), vooral in de aansluiting tussen de GMC en het regionaal crisiscentrum. Waar mogelijk streeft zij een thematische aanpak van vraagstukken na, zoals op het gebied van waterveiligheid en vervoersveiligheid.

Producten

Activiteit	Resultaat
Opleiden, trainen en oefenen	De voortdurende beschikbaarheid van competente, goed opgeleide, geoefende en getrainde voor het multidisciplinair operationele deel inzetbare functionarissen en teams. Toetscriteria: bezetting van functies en kwaliteit van de functionarissen, aanwezigheid beleid, opleidingen, trainingen en oefeningen, kwaliteitsmeting, aanwezigheid opleidings- en oefenplannen en -kalenders.
Risicobeheersing	Een actueel risicoprofiel van de VRZHZ en daarvan afgeleid kwalitatief hoogwaardig advies ten aanzien van risicomitigatie, spatiale planning en risicocommunicatie. Kwalitatief hoogwaardig advies op strategische dossiers zoals de vorming van het Basisnet, de beheersing van de Spoorzone en het VROM-dossier Externe Veiligheid. Toetscriteria: aanwezigheid en kwaliteit risicoprofiel, toetsing risicoprofiel door gemeenteraden, kwaliteit en waardering adviezen en communicatiemiddelen.
Crisisbeheersing	Een rond de klok operationeel en paraat regionaal crisiscentrum (RCC) en een betrouwbaar en onderhoudbaar systeem voor de ondersteunende processen: melden & alarmeren, opschalen & afschalen en leiding & coördinatie, conform wet- en regelgeving. Toetscriteria: rond de klok beschikbaarheid en inzetbaarheid van de totale faciliteit, volgens de wettelijke kwaliteits- en tijdsnormen gesteld aan organisatie, opkomst en beschikbaarheid.

4.2.2 **Prestaties en kentallen**

Deze (Aristoteles) indicatoren zijn vooral kwantitatief van aard terwijl het juist moet gaan om de kwalitatieve toets. Deze worden ontwikkeld en zullen gericht zijn op de kwaliteit van: Planvorming, evaluatie van incidenten en het opvolgen van verbeterpunten.

Thema	Onderwerp
Planvorming	Herziening IBP
	Herziening RBP ivm wettelijke herzieningstermijn
	Herziening handboek ROT
	Regionaal Risicoprofiel
Afstemming met partners (ambtelijk en bestuurlijk)	Expertmeetings (maatschappelijke partners, bedrijven, gemeenten)
	Afstemmingsoverleg (ambtelijk) risico-en crisisbeheersing met partners
	Provinciaal veiligheidsoverleg (4 VR'en) op directie-/strategisch niveau
Evaluaties	Convenanten
	GRIP-incidenten
	Oefeningen
Bestuurlijke oefeningen	Burgermeestergame met lokaal BT
	Bestuurlijke oefening (met DPG)
Aantal operationele oefeningen (multi)	ROT-oefeningen (in volledige bezetting)
	Systeemoefening
Trainingsmomenten multi	Tabletop oefening leiders COPI/ROT
	Introductiebijeenkomst RCC nieuwe medewerkers
	Training secties
Adviezen	Coördinatie multidisciplinaire adviezen B en C evenementen

Daarnaast monitort de VRZHZ de GRIP incidenten in de loop van de jaren en rapporteert de GRIP incidenten die zich in het betreffende jaar hebben voorgedaan.

4.2.3 Risico's

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand- vermogen
7.	<p>Systeem-oefening (S)</p> <p>Conform artikel 2.5.1 Besluit veiligheidsregio dient jaarlijks een oefening plaats te vinden waarin alle teams binnen de hoofdstructuur gezamenlijk worden beoefend. De IOOV heeft de eisen toegelicht waaraan deze oefening moet voldoen. Het voldoen aan deze eisen vraagt extra inzet van personeel (ca. 1.100 uur). Afhankelijk van besluiten van het bestuur kan worden afgeweken van de wettelijke eis een systeemoefening uit te voeren. Voor 2015 is een dergelijk voorstel aan het bestuur voorgelegd.</p> <p><u>Beheersingsmaatregel</u></p> <p>De kosten ad € 60.000 structureel opnemen in de begroting. Op dit moment is € 22.500 begroot bij R&CB.</p>	37.500	75%	20%	€22.500
8.	<p>Programmafinanciering Externe Veiligheid</p> <p>De programmafinanciering EV kent vanaf 2015 een lager volume (voor de VR als geheel) en wordt op iets gewijzigde thema's ingezet. Financiering van de risicocommunicatieactiviteiten komt hierdoor onder druk te staan.</p>	60.000	25%	20%	€12.000

Nr.	Risico en I/S <i>(incidenteel of structureel)</i>	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand- vermogen
	Beheersingsmaatregel: Afstemming met E&A Brandweer over verdeling van budget en besteding van gelden aan projecten.				

4.2.4 Projecten

Project	Beoogd resultaat
PRISMA (DG-ECHO) Europees project	<u>Beoogd resultaat</u> Validering van het MiSRaR handboek en verspreiding van het daarin vastgelegde gedachtegoed middels een aantal casusuitwerkingen en conferenties.
COSMIC (FP7) Europees project	<u>Beoogd resultaat</u> Genereren overzicht gebruik social media bij de crisisbeheersing en opstellen van guidelines voor het gebruik van social media.
PREDICT (FP7) Europees project	<u>Beoogd resultaat</u> Ontwikkelen systemen voor het voorspellen van cascade effecten bij mogelijke incidenten en het ondersteunen van leidinggevenden bij het inschatten van cascade effecten bij een daadwerkelijke crisis.

4.3 **Bedrijfsvoering**

4.3.1 **Producten en resultaatgebieden**

De organisatie-eenheid Bedrijfsvoering heeft naast de uitvoerende taak, de taak de directie en het management van de VRZHZ proactief te ondersteuning bij het kunnen aansturen en beheersen van de bedrijfsvoering, zowel waar het betreft de facilitaire zaken, ICT, financiën, inkoop, verzekeringen en kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu (KAM).

Producten

Activiteit	Resultaat
Financiën	Een optimale ondersteuning van de directie en het management voor financiën en advies (gevraagd en ongevraagd). Toetscriteria: aanwezigheid financieel beleid, actueel inzicht in de financiële resultaten.
Beheer en exploitatie oefenterrein	De ambtelijke en administratieve ondersteuning van de binnen de VR belegde statutaire functie van directeur ZHZ Investerings BV en ZHZ Participatie BV binnen samenwerkingsovereenkomst met de commerciële partners en de uitvoering van de daarbij behorende taken. Toetscriteria: aanwezigheid en actualiteit van Samenwerkingsovereenkomst, financieel resultaat Commanditaire Vennootschap, aantal vergaderingen.
Vastgoed en roerende goederen	Het beheer alle vastgoed en duurzame roerende goederen in eigendom bij de VRZHZ. Het beheer en onderhoud inclusief de gebruiks- eigendomsverhouding is georganiseerd. Toetscriteria: aantallen vastgoed, waarde, benchmark, kosten beheer, aanwezigheid en beschikbaarheid van (afzonderlijke) arrangementen voor alle panden in beheer/ gebruik bij de VRZHZ.
Facilitaire dienstverlening	Het bieden van facilitaire dienstverlening op maat voor geregionaliseerde onderdelen van VR, incl. de in beheer en eigendom zijnde vastgoedobjecten. Toetscriteria: aanwezigheid materieel en facilitair beleid, klanttevredenheid, klachten, kwaliteitssystemen, kosten per eenheid product (benchmark).
ICT	Het technisch beheer en onderhoud van de ICT-infrastructuur, werkplekautomatisering en applicaties, telefonie en randapparatuur bij de VRZHZ. Chief information officer (CIO). De aanwezigheid van de CIO voor het actuele beheer van het informatiebeleid. Toetscriteria: Beschikbaarheid netwerk, ICT-beleid, helpdesk, klachten, kosten per eenheid, aanwezigheid actueel VRZHZ-breed informatiebeleidsplan.
Inkoop	De beschikbaarheid van een centrale inkoopfunctie en -organisatie, die voldoet aan de wettelijke regels van inkoop e aanbesteding en algemene efficiency. Toetscriteria: Aanwezigheid en bekendheid van intern inkoopbeleid en regels, aantal, omvang en doorlooptijd van inkooptrajecten, beheerde overeenkomsten.
Verzekeringen	De beschikbaarheid van de verzekeringsfunctie en -organisatie voor personeel, materieel en overige zaken met daarin het polisbeheer en de schadeafhandeling. Toetscriteria:

Activiteit	Resultaat
	Aanwezigheid, volledigheid en actualiteit polissen, verzekeringsbeleid en procedures, aantal schademeldingen en –afhandelingen.
Arbo	Het beheer van het VRZHZ-brede Arbocontract met de Arbodienst inclusief het accountmanagement en de RI&E voor de VRZHZ. Toetscriteria: Actueel en beheerd contract, aanwezigheid actuele en uitgevoerde RI&E.

4.3.2 Prestaties en kentallen

De volgende prestaties en kentaalen zullen worden gemonitord en gerapporteerd:

- aantal facturen (per BURAP-periode);
- gemiddelde betaaltermijn (per BURAP-periode);
- % facturen tijdig betaald (per BURAP-periode).

4.3.3 Risico's

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand vermogen
10.	<p>Aanspraak op garantstelling lening oefenterrein (I) De VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings BV in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van €6.900.000 en een stand per 31 december 2014 van €2.990.000) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht.</p> <p>Het opleidings- en oefenterrein wordt in de periode tussen 2006 en 2016 geëxploiteerd via een publiek-private samenwerking (PPS) met Falck BV. Na 2016 is de behoefte van de VRZHZ voor een opleidings- en oefenterrein in de eigen regio ongewijzigd. De juridische en financiële structuur zal, binnen de vigerende juridische en financiële kaders, worden aangepast. De aanpassing zal leiden tot een beheers- en exploitatiewijze die dichter bij het primaire proces van de VRZHZ ligt. Desalniettemin zal om operationele en financiële redenen <i>partnership</i> worden gezocht met één of meerdere private partijen. Hiertoe zijn in 2014 gesprekken gestart. Financieel risico is gelegen in, ondanks zware inzet van de VRZHZ, niet kunnen sluiten van de exploitatie met het maken van aanspraak op de garantstelling van de VRZHZ in de lening van de ZHZ Investerings BV. Voor het boekjaar 2015 wordt het risico nihil geacht, wegens ongewijzigde bedrijfsvoering en <i>partnership</i> met Falck BV. In de calculatie is gerekend met de stand van de lening per 31 december 2014 minus de aflossing (ad €460.000) over 2015; de facto een bedrag van €2.530.000.</p> <p>Beheersmaatregel</p>	€ 2.530.000	10%	10%	€25.300

Nr.	Risiko en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risiko- profiel	Benodigd weerstands vermogen
	<p>De VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een fulltime transitie-manager gedetacheerd aan de ZHZ Investerings BV, met als opdracht de transitie naar een toekomstige beheers- en exploitatiewijze vorm te geven; 2. een transitieteam is samengesteld, waarin operationele, financiële en juridische kennis is samengebracht voor het realiseren van een sluitende businesscase, het operationaliseren van de bedrijfsvoering en continueren van opleidings- en trainingsaanbod op het terrein; 3. de gesprekken met de private PPS-partij zijn in 2014 gestart, waarbij gestreefd wordt naar overeenkomst in het eerste kwartaal van 2015; 4. gesprekken zijn gestart met andere veiligheidsregio's voor exploitatie in een publieke geldstroom. Hiervan worden uitkomsten verwacht in het tweede kwartaal van 2015. 				

4.3.4 Projecten

Binnen de organisatie-eenheid bedrijfsvoering komen de volgende projecten voor rapportage in aanmerking:

Project	Beoogd resultaat
Vastgoed brandweer	<p><u>Beoogd resultaat</u></p> <p>Door het Algemeen Bestuur is een principebesluit genomen dat de VR alle regionale kazernes in eigendom verwerft of bestaande huurcontracten overneemt. Per 18 december 2013 zijn zes zogenaamde herzieningspanden in eigendom overgegaan van de gemeenten naar de VRZHZ.</p> <p>In oktober 2014 is ontdekt dat de uitgevoerde taxaties onvolkomenheden bevatten en is in het kader van zorgvuldigheid besloten om deze opnieuw te laten uitvoeren. Om deze reden is besloten om de overdracht van deze resterende kazernes uit te stellen tot 1/1/2016.</p>
Informatie-huishouding	<p><u>Beoogd resultaat</u></p> <p>De VRZHZ beheert een ruime hoeveelheid informatie en data. Om die data te verrijken naar bruikbare informatie (zowel repressief als voor de kantooromgeving), alsook om een combinatie te maken tussen informatietechnologie (ICT) en informatie/data is informatiebeleid nodig. In het project 'Informatiebeleidsplan' heeft de VRZHZ de activiteiten hieromtrent ondergebracht.</p>
Personeels-dossiers	<p>Doelstelling is om personeelsdossiers te digitaliseren en digitaal te ontsluiten.</p>
Financiële huishouding	<p>Dit project loopt over de boekjaren 2014 en 2015 en behelst het toewerken naar een nog optimalere financiële administratie.</p>

4.4 Gemeenten

4.4.1 Producten en resultaatgebieden

De organisatie-eenheid gemeenten heeft tot doel de samenwerking binnen de regio op het gebied van de gemeentelijke crisisbeheersing (fysieke veiligheid) en rampenbestrijding te coördineren en te bevorderen, Zij bevordert eveneens de kwaliteit van de gemeentelijke processen door de coördinerend gemeentesecretaris(sen), de adviesgroep gemeentesecretarissen veiligheid en de vergadering van de adviseurs risicobeheersing en bevolkingszorg met advies te ondersteunen bij de uitoefening van hun werk.

Producten

Product of resultaatgebied	Stand van zaken
Coördinatie van de voorbereiding op en doorontwikkeling van de gemeentelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing	<u>Beoogd resultaat</u> De gemeentelijke kolom is binnen de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid een uniform opererende, professionele partner binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing. <i>Toetscriteria:</i> <i>Beschikbaarheid en actualiteit van centraal beleid, planvorming, regelingen en beschikbaarheid piketfunctionarissen.</i>
Functioneren als centraal informatie- en kennisbureau voor de gemeentelijke decentrale rampenbestrijdings-functionarissen	<u>Beoogd resultaat</u> Bureau Gemeenten heeft kennis van en inzicht in de ontwikkelingen en stand van zaken bevolkingszorg binnen en buiten de veiligheidsregio. <i>Toetscriteria:</i> <i>Bureau Gemeenten is in staat om juist en tijdig ontwikkelingen binnen het vakgebied te duiden en een stand van zaken binnen ZHZ te geven. Op basis van deze informatie worden doelen bepaald en een koers voor de korte, middellange en lange termijn bepaald in samenwerking met de gemeenten binnen de regio.</i>
Ondersteuning van de coördinerend gemeentesecretaris	<u>Beoogd resultaat</u> Dagelijkse beschikbaarheid en ondersteuning van de coördinerend gemeentesecretaris(sen) in haar rol en functie en voorzitter van de AGV. <i>Toetscriteria:</i> <i>De CGS is – mede door de ondersteuning - in staat om haar/zijn taak naar behoren uit te voeren.</i>

4.4.2 Prestaties en kentallen

Voor bureau gemeenten zijn nog geen kentallen vastgesteld.

4.4.3 Risico's

Er zijn binnen bureau Gemeenten geen relevante risico's betreffende het boekjaar 2014.

4.4.4 Projecten

Binnen de organisatie-eenheid gemeenten komen de volgende de projecten voor bestuurlijke rapportage in aanmerking.

Project	Beoogd resultaat
Crisis-communicatie	In 2014 is subsidie ontvangen voor de versterking van de crisiscommunicatie.

Project	Beoogd resultaat
Versterking gemeentelijke kolom	VRZHZ wil de taken en organisatie van de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen, in het bijzonder de organisatie van de taken en werkzaamheden van de bevolkingszorg, zo effectief en efficiënt mogelijk op de meest geëigende schaal organiseren. De uitvoering hiervan vindt binnen het bureau Gemeenten plaats onder leiding van de coördinerend gemeentefunctionaris.

4.5 Brandweer

4.5.1 Producten en resultaatgebieden

De organisatie-eenheid brandweezorg is belast met het uitvoeren van de in de Wvr en andere wetgeving genoemde regionale taakstelling in de brandweerketen volgens de vastgestelde zorgnorm en het leveren van de brandweezorg aan gemeenten die middels een overeenkomst taakoverdracht brandweezorg hun brandweezorgtaken van de regionale brandweer afnemen.

Producten

Activiteit	Resultaat
Proactie brandweezorg	<p>Professioneel advies (wettelijk en niet wettelijk, op verzoek en niet op verzoek) aan gemeentebesturen en partners in de regio ZHZ op het gebied van proactie en brandweezorg en daarvoor te beschikken over de inhoudelijke en kwalitatief hoogwaardige kennis en capaciteit.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid (kennis), aantal adviezen en kwaliteit.</p>
Preventie brandweezorg	<p>Professioneel advies (wettelijk en niet-wettelijk; op verzoek en niet op verzoek) aan gemeentebesturen en partners in de regio ZHZ op het gebied van brandpreventie daarvoor te beschikken over de inhoudelijke en kwalitatief hoogwaardige kennis en capaciteit.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid (kennis), aantallen adviezen en kwaliteit.</p>
Preparatie brandweezorg	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren of makelen van kwalitatief goede opleidingen. • Voldoende repressief personeel dat voldoet aan de wettelijke opleidingseisen • Repressief personeel dat voldoet aan de oefennormen. <p>Toetscriteria: Kwaliteit van opleidingen, normen en beleid, prestaties ten opzichte van het beleid</p>
Repressie brandweezorg	<p>Het leveren van paraatheid. Het verzorgen van de basisbrandweezorg in de gemeenten door het beschikbaar hebben en houden van voldoende opgeleid en geoefend personeel en goed onderhouden materieel om aan deze taak invulling te kunnen geven. Het voeren van de operationele leiding bij de regionale brandweer inzetten en de uitvoering van de regionale brandweezorgtaak. Het beschikbaar hebben en goed functioneren van het regionale brandweer actiecentrum.</p> <p>Toetscriteria: De opkomsttijden en de beschikbaarheid van voldoende opgeleid en getraind personeel bij een uitruk voor brand of hulpverlening, inzetevaluaties en de beoordeling van de regionale aansturing en leiding bij inzetten van de OVD, HOVD en RCVD. De aanwezigheid van beleid, evaluatiesystematiek, en evaluaties. Tevredenheid klant (gemeente).</p>
Nazorg brandweezorg	<p>Personeelszorg, beschikbaarheid van regionale nazorg voor het eigen personeel in de</p>

Activiteit	Resultaat
	<p>vorm van BOT-teams en afspraken met externe specialisten en ondersteuning.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid, BOT-teams, afspraken en kwaliteit.</p>
Leer- en onderwijsfunctie	<p>Kwaliteitsverbetering. Een leer-onderwijssysteem met verbindingen en afspraken met lokale en regionale onderwijsinstellingen voor het uitwisselen van kennis, ervaring en leerlingen. Deze functie is nog in ontwikkeling.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid, aantallen leerlingen, stagebegeleiders, doorstromingsnelheid, productiviteit, aantal onderwijsinstellingen waarmee relatie.</p>
Algemene logistieke functie	<p>Een werkend logistiek concept voor de instandhouding van de capaciteit, beschikbaarheid en slagkracht van repressieve middelen zowel in de voorbereidende als de repressieve fase.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid, evaluaties van de logistieke functie bij inzetten.</p>
Repressie brandweezorg	<p>Het leveren van paraatheid. Het verzorgen van de basisbrandweezorg in de gemeenten door het beschikbaar hebben en houden van voldoende opgeleid en geoefend personeel en goed onderhouden materieel om aan deze taak invulling te kunnen geven. Het voeren van de operationele leiding bij de regionale brandweer inzetten en de uitvoering van de regionale brandweezorgtaak. Het beschikbaar hebben en goed functioneren van het regionale brandweer actiecentrum.</p> <p>Toetscriteria: De opkomsttijden en de beschikbaarheid van voldoende opgeleid en getraind personeel bij een uitruk voor brand of hulpverlening, inzetevaluaties en de beoordeling van de regionale aansturing en leiding bij inzetten van de OVD, HOVD en RCVD. De aanwezigheid van beleid, evaluatiesystematiek, en evaluaties. Tevredenheid klant (gemeente).</p>
Nazorg brandweezorg	<p>Personeelszorg, beschikbaarheid van regionale nazorg voor het eigen personeel in de vorm van BOT-teams en afspraken met externe specialisten en ondersteuning.</p> <p>Toetscriteria: aanwezigheid beleid, BOT-teams, afspraken en kwaliteit.</p>

4.5.2 Prestaties en kentallen

Voor de directie brandweer worden de volgende kentallen gemonitord en gerapporteerd:

Afdeling / Cluster	Activiteit
Afdeling Expertise en Advies	Ruimtelijke ordening en externe veiligheid
	Bluswatervoorziening maatwerk
	Omgevingsvergunning <ul style="list-style-type: none"> o Gebruik o Bouw o Milieu o Beoordeling brandveiligheidsinstallaties
	BRZO <ul style="list-style-type: none"> o Beoordeling VR o Advies bedrijfsbrandweer o BRZO Toezicht o Toezicht bedrijfsbrandweer

Afdeling / Cluster	Activiteit
	<ul style="list-style-type: none"> o Handhaving Evenementen: APV en brandveiligheidsverordening Voorlichting na brand Jong geleerd – oud gedaan schoolbezoeken Woningchecks Overige preventie activiteiten Regulier toezicht Her-controles Ingediende adviezen tot handhaving Ad-hoc / klachten Extra toezicht bijeenkomstfuncties WK 2014 Toezicht APV vergunningen
Brandweezorg	<p>Incidenten</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hoekse Waard o Dordrecht / Zwijndrechtse Waard o Drechtsteden Noord / Molenwaard o GHG / GLZ <p>Incidenten</p> <ul style="list-style-type: none"> o OMS-meldingen o Brand o Dienstverlening o Leefmilieu o Ongeval o Overig <p>OMS-meldingen</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hoekse Waard o Dordrecht / Zwijndrechtse Waard o Drechtsteden Noord / Molenwaard o GHG / GLZ <p>OMS-meldingen</p> <ul style="list-style-type: none"> o Echt (brand) o Onecht / ongewenst <p>Brand</p> <ul style="list-style-type: none"> o Buitenbrand o Gebouwbrand o Specifiek (o.a. brandgerucht) o Wegvervoer o Scheepvaart o Spoorvervoer <p>Brand</p> <ul style="list-style-type: none"> o Middel o Groot o Zeer groot <p>Dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verrichting metingen o Liftopsluiting o Dieren (DV) o Ambulance (DV) o Politie (DV) o Overig <p>Hulpverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> o Middel o Groot

4.5.3 Risico's

Voor de directie brandweer zijn de volgende risico's vastgesteld:

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand vermogen
11.	Opkomsttijden (S) Zuid-Holland Zuid maakt gebruik van mogelijkheid gemotiveerd af te wijken. Risico dat afwijking niet mogelijk is. <u>Beheersingsmaatregel</u> Invloed (bestuurlijk – ambtelijk) en werken met kleinere bezetting	4.000.000	5	5	€ 40.000
12.	Brandweeronderwijs (S) Centraliseren brandweeronderwijs. Impact voor "eigen" opleidingsschool <u>Beheersingsmaatregel</u>	600.000	30	5	€ 36.000

4.5.4 Projecten

Project	Beoogd resultaat
Spoorzone	Het realiseren van het project Spoorzone binnen de daarvoor gestelde (financiële) kaders.
25 kV	Voor de HSL en Betuweroute zijn vier 25kV teams beschikbaar en kunnen na alarmering binnen 15 minuten ter plaatse zijn.
Blusboot	De blusboot Zuid-Holland wordt eind 2014 vervangen door een nieuwe blusboot. In augustus is conform planning de blusboot aanbesteed.
ESF	ESF subsidie is gelabeld voor brandweeronderwijs- vernieuwing.
Vernieuwde brandweezorg	Via een inhoudelijk toekomstgerichte benadering van de brandweezorg invulling geven aan het ontwikkelen van bezuinigingsvoorstellen van 10 en 15% op het referentievolume van box 1 en box 5.
Elektronische leeromgeving	Verbetering kwaliteit brandweer onderwijs (vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven)
Nieuwe werkwijze HV-1	Opleiden nieuwe HV-teams
Oefenprogramma pilots TS4	Ontwikkelen en uitvoeren van een oefenprogramma voor de pilots TS4
Opleidingen reorganisatie	De opleiding van mensen die bij de reorganisatie op een functie zijn geplaatst maar daar niet (volledig) voor zijn opgeleid
Pilot TS4	Het uitvoeren van pilots TS 4 (inmiddels verbreed naar ook variabele bezetting) en het op basis daarvan komen tot aanbevelingen voor de toekomstige operationele inrichting van Zuid-Holland Zuid.
Training leidinggevend	De leiderschapstraining brandweer is bedoeld om in relatie tot de verwachte ontwikkelingen vernieuwde brandweezorg de leidinggevend beter toe te rusten voor deze opgave.
Vorbereidingskosten pilot	Vorbereidingsdossier, dit bevat de volgende deelproducten: <ul style="list-style-type: none"> Een taakspecificatie TS-4 in lijn met de vier basis-taken voor een basiseenheid (brand, ongevallen, ongevallen OGS en wateron-gevallen); Een voorstel voor de materiële inrichting van de pilots (materieel en materialen); Een voorstel voor de regelingen en procedures voor de pilots, zoals de alarmerings-regeling en opschalings-regelingen;

Project	Beoogd resultaat
	<ul style="list-style-type: none">• Een voorstel voor de vakbekwaamheid van de TS-4 (vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven) inclusief het trainen van kerninstructeurs TS-4;• Het uitvoeren van een RI&E voor de TS-4;• Een voorstel voor de wijze waarop de pilots TS-4 worden gemonitord en geëvalueerd in lijn met de aanbevelingen van het onderzoek WODC; Een communicatieplan voor de pilots, met daarin bijzonder aandacht voor de posten die niet rechtstreeks bij de pilots zijn betrokken

4.6 GHOR

4.6.1 Producten en resultaatgebieden

De organisatie-eenheid GHOR is belast met het uitvoeren van de in de Wvr en andere wetgeving genoemde taken voor de organisatie van de grootschalige geneeskundige hulpverlening. De GHOR voert deze taken uit door deze hulpverlening en zorg te organiseren vanuit de afstemming met de dagelijkse reguliere zorg (capaciteit) en door hierover speciale afspraken te maken met geneeskundige en gezondheidskundige (zorg)instellingen.

Producten

Product of resultaatgebied	Stand van zaken
Risicobeheersing	<p><u>Beoogd resultaat</u> De gezondheidsrisico's in de woon- en leefomgeving zijn voorkomen, dan wel zo veel mogelijk beperkt. Voor de overblijvende risico's zijn passende maatregelen genomen. De inwoners in de regio zijn op de hoogte van de gezondheidsrisico's in hun woon- en leefomgeving; en weten hoe daarmee om te gaan. De zorgpartijen zijn voorbereid op rampen en crises; zij leveren gezamenlijk de benodigde opgeschaalde zorg en nazorg bij rampen en crises. Dat zorgaanbod sluit aan bij de zorgvraag die inwoners in Zuid-Holland Zuid hebben bij rampen en crises. Het bestuur VRZHZ heeft zicht op hoe de zorgvraag en –aanbod zich tot elkaar verhouden, om daarin haar verantwoordelijkheid te kunnen nemen.</p> <p><i>Toetscriteria,</i> <i>Genees- en gezondheidskundige advisering, risico-inventarisatie en analyse, afspraken en samenwerking ketenpartners, samenwerking zorgpartners, risicocommunicatie witte kolom</i></p>
Crisisbeheersing	<p><u>Beoogd resultaat</u> Het in stand houden van een slagvaardige GHOR-crisisorganisatie en een krachtig samenwerkingsverband van zorgpartijen (GHOR-keten) die tezamen de opgeschaalde zorg verlenen bij rampen en crises.</p> <p>De GHOR-crisisorganisatie is competent en professioneel, en coördineert het optreden van de GHOR-keten. En vormt zodoende tevens de schakel tussen de GHOR-keten en de regionale crisisorganisatie. In de GHOR-keten werken zorgpartijen optimaal samen om de benodigde opgeschaalde zorg (te kunnen) leveren, wat is toegesneden op de risicoscenario's van de regio. De GHOR-crisisorganisatie is 24/7 paraat volgens de geldende opkomsttijden. De GHOR-crisisorganisatie beschikt over voldoende bemensing, die zijn opgeleid, getraind en geoefend volgens de geldende normen. Het bijbehorend materieel en de geneeskundige combinatie is goed onderhouden. Door te leren weet de GHOR-crisisorganisatie zich steeds verder te verbeteren.</p> <p><i>Toetscriteria:</i> <i>Operationele planvorming witte kolom, informatiemanagement witte kolom, genees- en gezondheidskundige crisiscommunicatie, OTO (opleiden, trainen, oefenen, vakbekwaamheid) GHOR-crisisorganisatie en witte kolom, beheer GHOR crisisorganisatie /opschaling en commandovoering witte kolom, logistiek en materieel (resource management) witte kolom.</i></p>
Herstel en nazorg	<p><u>Beoogd resultaat</u> Na incidenten kan zo snel mogelijk worden teruggekeerd naar de normale situatie, zodat maatschappelijke continuïteit gewaarborgd blijft. Met daarbij aandacht voor de geneeskundige en gezondheidskundige effecten op de langere termijn. Als lerende organisatie wordt het herstellend vermogen voortdurend geoptimaliseerd.</p>

Product of resultaatgebied	Stand van zaken
	<p><i>Toetscriteria:</i> <i>Evalueren en verbeteren GHOR crisisorganisatie en witte kolom.</i></p>
<p>Beleid en kwaliteitsmanagement</p>	<p><u>Beoogd resultaat</u> De GHOR is een kennisintensieve netwerkorganisatie die publiek gezondheid en publieke veiligheid met elkaar verbindt. Door te leren weet de GHOR zich steeds verder te verbeteren. En slaagt erin de werkzaamheden zo doelmatig en efficiënt mogelijk in te richten. De GHOR heeft kennis van en inzicht in de ontwikkelingen van zowel de gezondheidszorg als van veiligheid. Vanuit die deskundigheid wordt het bestuur en management van de VRZHZ, alsmede de zorgpartners, ondersteund en geadviseerd.</p> <p><i>Toetscriteria:</i> <i>GHOR beleid en bestuur, GHOR kwaliteitszorg, accountmanagement witte kolom communicatie GHOR-keten</i></p>

4.6.2 Prestaties en kentallen

KSF / Prestatie-indicator (Aristoteles etc)
<p>Advisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • GHOR-adviezen voor C-evenementen • GHOR-screening en zonodig advies voor B-evenementen • GHOR-adviezen externe veiligheid en RO • GHOR-adviezen ketenpartners • GHOR-adviezen multi-disciplinaire planvorming
<p>Risico-inventarisatie en -analyse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionale risicoscenario's herzien op de gezondheidsaspecten • Schriftelijk overeenkomsten met ketenpartners zijn actueel
<p>Zorgcontinuïteit zorgpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beleidsplan zorgcontinuïteit • Vulling GHOR4all (basisgegev.) • Vulling GHOR4all (bereikgegev.) • Roadshows zorgcontinuïteit • Werkbezoeken V&V-instellingen • Werkconferentie Zorgcontinuïteit
<p>Operationele planvorming</p> <ul style="list-style-type: none"> • IBP-i is gereed en vastgesteld
<p>Informatiemanagement</p> <ul style="list-style-type: none"> • Netcentrisch werken in GHOR-keten • Witte kaart in LCMS
<p>OTO (opleiden, trainen en oefenen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • GHOR-functionarissen zijn vak-bekwaam opgeleid conform normen • GHOR-functionarissen zijn beoefend volgens de normen
<p>Beheer crisisorganisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • GHOR-functionarissen zijn inzetbaar en beschikbaar conform normen
<p>Accountmanagement</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accountplannen

4.6.3 Risico's

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	Benodigd weerstand vermogen
15.	Periodiek screenen convenanten op juridische risico's				

Nr.	Risiko en I/S (incidenteel of structureel)	Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risiko- profiel	Benodigd weerstands vermogen
	<p>of risico's in bedrijfsvoeringsaspecten; en nagaan toereikendheid afdekking risico's</p> <ol style="list-style-type: none"> RAV werkt aan de implementatie van opgeschaalde ambulancezorg als een eigen verantwoordelijkheid. Dit heeft haar doorwerking in de MKA. In 2015 zal een nieuwe samenwerkings-overeenkomst gesloten worden. Deze wordt gebaseerd op de landelijke plannen voor grootschalige geneeskundige bijstand. De financiële consequenties zijn voor de regio nog onbekend. De DG&J is kwetsbaar op het punt van uitvoering kunnen geven aan de een aantal processen publieke zorg. Financiering voor het proces psychosociale hulpverlening is door het bestuur DG&J aangehouden. <p><u>Beheersingsmaatregel</u></p> <ol style="list-style-type: none"> De landelijke modelovereenkomst RAV wordt volgend jaar verwacht. Daar komt naar verwachting een financiële paragraaf in die (voor ZHZ negatief) afwijkt van de overeenkomst zoals deze is gesloten. Waar mogelijk wordt personele ondersteuning geboden in planvorming en OTO activiteiten. Indien processen niet voldoende geborgd worden, zal inhuur externe expertise nodig kunnen zijn. 	<p>Tot 2016 is er geen financieel risico. Daarna geen realistische inschatting te maken.</p> <p>€ 30.000</p> <p>€ 80.000</p>	<p>80%</p> <p>50%</p>	<p>20%</p> <p>10%</p>	<p>€ 4.800</p> <p>€ 4.000</p>
17.	<p>Bekostiging (deel) van de loonkosten van medewerkers van een andere organisatie-eenheid.</p> <p>De loonkosten van een medewerker van een andere organisatie-eenheid dan de GHOR komen (deels) ten laste van de GHOR. Medewerker is in het verleden opgevangen uit een andere gemeenschappelijke regeling. Inmiddels werkt zij niet meer bij de GHOR. Op het moment dat er baten gegenereerd worden, komen die ook (deels) ten goede van de GHOR. Er zijn geen baten.</p>	€ 100.000	100%	20%	€20.000

4.6.4 Projecten

Project	Beoogd resultaat
Programma Zelfredzaamheid VR ZHZ	Het ontwikkelen van een integrale aanpak in het bevorderen van zelfredzaamheid vanuit de VR ZHZ
ROAZ	Realiseren voorlichtingsfilm over de werking van de crisisorganisatie voor de V&V-sector.
Zorgcontinuïteit	Visievorming transitie op in de Zorg en de effecten hiervan op de Fysieke veiligheid. Waar mogelijk komen tot plan van aanpak. Dit is een project uit het organisatie ontwikkelprogramma / concern.

4.7 GMC

4.7.1 Producten en resultaatgebieden

De Gemeenschappelijke Meldcentrale (GMC) heeft tot taak de in de Wvr genoemde meldkamertaken ten aanzien van het melden en alarmeren, opschalen en afschalen, leiding en coördinatie en informatiemanagement uit te voeren voor de politie, de brandweer, de ambulancedienst en de rampenbestrijding en crisisbeheersing (de multidisciplinaire taakuitvoering).

Landelijke meldkamerorganisatie

In het kabinet Rutte-1 is gekozen om alle meldkamers onder te brengen bij één Landelijke MeldkamerOrganisatie (LMO). Alle betrokken partijen (Ministeries van V&J, VWS, Defensie, Ambulancezorg Nederland en het Veiligheidsberaad) hebben hiertoe een transitieakkoord ondertekend. De LMO is in januari 2014 gestart met haar werkzaamheden.

In de loop van 2014 zullen aan het bestuur van de veiligheidsregio ZHZ een aantal keuzes worden voorgelegd onder andere op het gebied van het personeel. In de voorbereiding op de overdracht wordt gewerkt aan een overdrachtdossier. Op basis van de besluiten zullen te zijner tijd (indien nodig) begrotingsaanpassingen worden voorgesteld.

Producten

Activiteit	Resultaat
Multidisciplinaire taakuitvoering	Het in stand houden, organiseren en uitvoeren van de meldkamerfunctie voor de multidisciplinaire taakuitvoering. Toetscriteria: aantallen inzetten, evaluaties, klachten.
Brandweertaak	Het in stand houden en uitvoeren van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak. Toetscriteria: aantallen inzetten, evaluaties, klachten.
Geneeskundige hulpverlening	Het in stand houden en uitvoeren van de meldkamerfunctie voor geneeskundige hulpverlening. Toetscriteria: aantallen inzetten, evaluaties, klachten.
Politietaken (m.u.v. politietaken art 22 politiewet)	Het in stand houden en uitvoeren van de meldkamerfunctie voor de politie. Toetscriteria: aantallen inzetten, evaluaties, klachten.
Ambulancevervoer	Het in stand houden en uitvoeren van de meldkamerfunctie voor het ambulancevervoer. Toetscriteria: aantallen inzetten, evaluaties, klachten.

4.8 *Projecten en bijzondere activiteiten*

De organisatie-eenheid projecten en bijzondere activiteiten heeft tot doel alle projecten en bijzondere activiteiten die in de VR bij een van de andere organisatie-eenheden zijn ondergebracht bedrijfsvoeringstechnisch goed en juist te kunnen beheersen. De projecten zijn beschreven bij de organisatie-eenheid die leidend is in de uitvoering van het (deel)project.

5 Budgettaire kaders

Basis voor de begroting 2016 zijn de begrotingsrichtlijnen 2016, zoals deze door het algemeen bestuur op 5 februari 2015 zijn vastgesteld, als ook de concernbegroting 2015 en de jaarrekening 2014 van de VRZHZ.

Alleen de door het bestuur vastgestelde begrotingswijzigingen ten tijde van opstellen van deze begroting zijn verwerkt in de ramingen. Alle wijzigingen die een relatie hebben met het meerjarenperspectief 2016-2020 waaronder ook de doorvoering van de scenario's van de vernieuwde brandweezorg zullen op basis van de besluitvorming in juni 2015 via een begrotingswijziging in de begroting worden verwerkt.

5.1 Budgetteringsregels

De volgende budgetteringsregels liggen aan de begroting van de VRZHZ ten grondslag:

1. Het definitieve indexpercentage voor de concernbegroting 2016 wordt bepaald op grond van de septembercirculaire 2015. Dit betekent dat in de (ontwerp) concernbegroting 2016 nog geen indexatie is verwerkt maar dat de definitieve indexering, indien hier bestuurlijk toe wordt besloten, plaatsvindt via een begrotingswijziging op de concernbegroting 2016. Deze dialoog zal worden gevoerd mede aan de hand van het bij begroting 2016 te presenteren meerjarenperspectief 2016-2019.
2. Voor het meerjarenperspectief 2017-2019 wordt voornamelijk de nullijn gehanteerd.
3. de mutaties op de (meerjarige) kapitaallasten worden gecorrigeerd op de bijdrage per inwoner.

Conform het besluit van het algemeen bestuur van 5 februari 2015 is de nullijn aangehouden voor de concernbegroting 2016.

5.2 Budget Directie Brandweer

In de begroting van de productgroep Brandweer wordt de totale brandweezorg, bestaande uit de oorspronkelijke lokale en de regionale zorg, ingedeeld in zogenaamde boxen. Dit geeft de mogelijkheid om specifieke kosten inzichtelijk te maken zodat de financiering op maat vastgesteld kan worden.

Net als de begroting 2015 kent de begroting 2016 drie boxen, zijnde:

- de basisbrandweezorg, inclusief de regionale brandweertaken, overhead en projecten;
- de plusarrangementen (box 3);
- huisvestingskosten (box 4).

De pluswerk arrangementen zijn optioneel, worden gedekt uit een aanvullende bijdrage van de afnemende gemeente(n) en worden verrekend op nacalculatie. Voor de begroting 2016 is hiervoor voornamelijk uitgegaan van de budgetomvang, zoals opgenomen in de begroting 2015. In de loop van 2015 zal meer duidelijkheid komen in de benodigde middelen hiervoor en zal (indien nodig) een begrotingswijziging worden gemaakt.

Voor het huisvestingsarrangement wordt een kostendekkend bedrag per huisvesting in rekening gebracht. Dit kan mogelijk wijzigen, afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming omtrent het project 'Regionalisering brandweerkazernes'.

5.3 Geldstromen

De begroting van de VRZHZ kent de volgende geldstromen:

- rijksbijdrage (BDUR/ BDVR);
- gemeentelijke bijdrage;
- subsidies en projectfinanciering;
- inkomsten van interne klanten (maatwerk per gemeente);
- inkomsten van externe klanten;
- winstafrachten van de Zuid-Holland Zuid Participatie BV.

Rijksbijdrage (BDUR/BDVR)

De verwachte rijksbijdrage voor 2015 op basis van de circulaire BDUR 2015 is €5,62 miljoen.

Dit is inclusief een bijdrage van €1,81 miljoen als gevolg van het vervallen van de BTW compensatiemogelijkheid voor de VRZHZ vanaf 1 januari 2014. Hiervan was overigens al (per 1 oktober 2010) een bedrag van €0,44 miljoen toegekend voor het vervallen van de BTW compensatie voor onder meer de GHOR en de meldkamer.

Mede omdat het budget voor de exploitatie van de brandweerkazernes (box 4) bij de gemeenten is ondergebracht, kan op dit moment geen volledig beeld worden gegeven van het werkelijk verwachte BTW-nadeel. Op basis van nieuwe rekenrapporten en op basis van de raming van kapitaallasten VRZHZ breed zal in het meerjarenperspectief een berekening worden gegeven van het btw nadeel.

De toegekende compensatie via de BDUR/BDVR is beduidend te laag vastgesteld, wat betekent dat de begroting van de VRZHZ (ervan uitgaande dat er geen bijstelling plaatsvindt) verder onder druk komt te staan.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage de concernbegroting 2016 is vastgesteld op 34.124.551, te weten:

- €31.297.226; zijnde het totaal van inwonerbijdragen ad €4.945.789 en brandweezorg ad €22.901.437 en overhead hierover ad €3.450.000);
- €1.730.059; maatwerk in lijn met de realisatie 2014 , één-op-één af te rekenen met de betreffende gemeente;
- €1.097.266; huisvesting: Dordrecht €692.678, Alblasterdam €137.378, Hardinxveld-Giessendam €28.005, Leerdam €102.570, Oud-Beijerland €113.919, Korendijk €22.716; betreffende de vergoeding voor kapitaallasten (rente en afschrijving); één-op-één af te rekenen met de betreffende gemeente.

Maatwerk en huisvesting maken geen deel uit van een gewogen percentage vanwege het gemeente-specifieke (maatwerk) karakter. De inwonerbijdrage, de brandweezorg en overhead wel.

Subsidies en projectfinanciering

In de begroting 2016 zijn voornamelijk geen subsidies en/of projectgelden opgenomen, aangezien dit soort middelen conform de BBV-richtlijnen pas in de exploitatie verwerkt mogen worden indien de kosten zich voordoen. Wanneer aan de orde, wordt dit door een begrotingswijziging ingebracht. Dit betreft dan onder meer de vergoedingen in het kader van het project Spoorzone.

Inkomsten (in- en extern)

Het betreft inkomsten van verrichte werkzaamheden voor klanten binnen en buiten de VRZHZ en binnen de geografische regio Zuid-Holland Zuid.

Winstafdrachten van Zuid-Holland Zuid Participatie BV

Zuid-Holland Zuid Participatie BV neemt in een PPS-constructie deel in het oefenterrein in Dordrecht. De exploitatie van het oefenterrein is ondergebracht in een CV, waarin de ZHZ Participatie BV een kapitaalbreng heeft. Indien deze CV winst genereert, wordt deze winst naar rato van de kapitaaldeelname uitgekeerd aan de vennoten (48% voor ZHZ per 1 januari 2010). Bij separaat besluit kan de ZHZ Participatie BV deze winst uitkeren aan de VRZHZ. Per januari 2016 loopt de Samenwerkingsovereenkomst tussen VRZHZ en Falck BV voor exploitatie van het oefenterrein af. Door het opstellen van scenario's wordt toegewerkt naar een business case die voorjaar 2015 tot bestuurlijke besluitvorming moet leiden ter bepaling van de toekomst. Hierdoor is nog niet duidelijk hoe deze geldstromen in 2016 gaan lopen.

6 Bezuinigingen gemeentelijke bijdrage en overige begrotingsopgaven

Bezuiniging brandweer

In 2013 is de regionalisering en de reorganisatie van de Directie Brandweer afgerond. Tegelijk is gestart met het proces vernieuwde brandweezorg, dat antwoord moet geven op de inhoudelijke doorontwikkeling van de brandweer, en tegelijk tegemoet moet komen aan de bestuurlijke opdracht tot bezuinigingsscenario's. Hiervoor is een model ontwikkeld met twee inhoudelijke pijlers (voorkant veiligheidsketen en operationele inrichting) en een HRM schil gestoeld op een stevig basis van control.

Bij regionalisering van de brandweer is op 26 september 2012 een bestuurlijke bezuinigingsoopdracht meegegeven, uit te werken in twee scenario's (10% en 15%). Deze scenario's zijn in 2014 ter bestuurlijke besluitvorming voorgelegd. Volgens besluit van het Algemeen Bestuur in juni 2014 vindt de realisatie van de maximale taakstelling plaats in een oplopende reeks van 2,4 miljoen in 2016 tot en met 3,9 miljoen in 2020.

Daarnaast moeten door de VRZHZ een aantal ontwikkelingen worden opgevangen zoals:

- de niet meer gecompenseerde BTW door het vervallen van de BTW compensatie;
- loon- en prijsontwikkelingen;
- door het bestuur genomen besluiten;
- nacalculatie van de regionalisering.

Dit wordt samen met de beoogde bezuinigingsscenarios' in beeld gebracht en in juni 2015 aan het algemeen bestuur ter bespreking voorgelegd.

De voorliggende begroting 2016 is voornamelijk gebaseerd op een continuering van de concernbegroting 2015. Na bestuurlijke besluitvorming in juni 2015 zal de begroting 2016 via een wijziging worden aangepast.

7 Exploitatiebegroting

Hieronder is de gecombineerde programmabegroting voor de VRZHZ voor 2016 weergegeven.

Productgroep	Realisatie 2014			Raming 2015 na wijziging			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheidsregio	46.118	47.671	1.553	42.545	42.444	-101	42.527	42.432	-95
Resultaat voor bestemming	46.118	47.671	1.553	42.545	42.444	-101	42.527	42.432	-95
Mutaties reserves	69	1.334	1.265	65	166	101	56	151	95
Resultaat na bestemming	46.187	49.005	2.818	42.610	42.610	-	42.583	42.583	-

In onderstaand overzicht is het programma Veiligheid nader uitgesplitst naar de onderscheiden organisatie-eenheden binnen de VRZHZ.

Productgroep	Realisatie 2014			Raming 2015 na wijziging			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Directie VR	2.880	13.089	10.209	2.855	11.479	8.624	1.662	11.468	9.806
Risico & Crisisbeheersing	1.576	110	-1.466	1.423	46	-1.377	1.492	45	-1.447
Bedrijfsvoering	6.565	4.104	-2.461	4.713	3.359	-1.354	4.944	3.360	-1.584
Gemeenten	184	37	-147	350	223	-127	358	223	-135
Brandweer	29.134	27.728	-1.406	31.015	27.075	-3.940	31.883	27.075	-4.808
GHOR	1.132	174	-958	1.244	261	-983	1.244	261	-983
GMC	941	0	-941	944	-	-944	944	-	-944
Projecten	3.706	2.429	-1.277	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	46.118	47.671	1.553	42.544	42.443	-101	42.527	42.432	-95
Mutaties reserves									
Directie VR	37	0	-37	36	-	-36	31	-	-31
Risico & Crisisbeheersing	0	2	2	-	2	2	-	2	2
Bedrijfsvoering	0	0	0	-	-	-	-	-	-
Gemeenten	0	0	0	-	-	-	-	-	-
Brandweer	32	169	137	29	164	135	25	149	124
GHOR	0	0	0	-	-	-	-	-	-
GMC	0	0	0	-	-	-	-	-	-
Projecten	0	1.163	1.163	-	-	-	-	-	-
Mutaties bestemming	69	1.334	1.265	65	166	101	56	151	95
Resultaat na bestemming	46.187	49.005	2.818	42.609	42.609	-	42.583	42.583	-

7.1 Begrotingsanalyse

De begroting 2016 is gebaseerd op de uitgangspunten, zoals opgenomen in de begroting 2015 en de begrotingsrichtlijnen 2016.

Onderstaand is een vergelijking opgenomen van de concernbegroting 2016 en de concernbegroting 2015 na (bestuurlijk goedgekeurde) wijziging.

Het totale (afgeronde) verschil tussen de concernbegroting 2016 en de concernbegroting 2015 na wijziging bedraagt:

totale lasten/baten concernbegroting 2016	€ 42.583.000
totale lasten/baten concernbegroting 2015 na wijziging	€ 42.610.000
totaal te verklaren lasten/baten (daling)	€ <u>26.000</u>

Het minimale verschil in de begrotingen 2015 en 2016 is te verklaren uit het stringent aanhouden van de 'nullijn'.

Bedragen x € 1.000	Voordelen		Nadelen		Saldo-effecten	Totaal	Analyse verwijzin	Onrechtmatig
	Inc.	Struct.	Inc.	Struct.				
LASTEN								
Overige goederen en diensten		17				17	A	Nee
Reserveringen		9					B	Nee
						-		
<i>Subtotaal</i>	-	26	-	-	-	26		
BATEN								
Overige goederen en diensten				11-		11-	C	Nee
Reserveringen				15-		15-	D	Nee
						-		
<i>Subtotaal</i>	-	-	-	26-	-	26-		
TOTAAL GENERAAL VOOR BESTEMMING	-	26	-	26-	-	-		
Resultaatbestemming								
TOTAAL GENERAAL NA BESTEMMING	-	26	-	26-	-	-		

Vanwege het hanteren van de zogenaamde 'nullijn' zijn er geen wijzigingen in de budgettaire begroting ten opzichte van 2015.

A. Overige goederen en diensten (lasten, voordeel €17.000)

Gezien de omvang van het voordeel wordt geen nadere toelichting geschreven.

B. Reserveringen (lasten, voordeel €9.000)

Gezien de omvang van het voordeel wordt geen nadere toelichting geschreven.

C. Overige goederen en diensten (baten, nadeel €11.000)

Gezien de omvang van het nadeel wordt geen nadere toelichting geschreven.

D. Reserveringen (baten, nadeel €15.000)

De kapitaallasten van enkele investeringen worden gedekt door een onttrekking uit de reserve kapitaallasten. Aangezien lineair wordt afgeschreven (gelijk afschrijvingsbedrag, dalende rentelast) daalt de jaarlijkse onttrekking uit deze reserve.

7.2 Meerjarenraming 2016-2019

Hieronder is de gecomprimeerde meerjarenraming van het programma Veiligheidsregio voor de VRZHZ weergegeven.

Productgroep	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheidsregio	42.527	42.432	-95	42.529	42.435	-94	42.517	42.437	-80	42.516	42.438	-78
Resultaat voor bestemming	42.527	42.432	-95	42.529	42.435	-94	42.517	42.437	-80	42.516	42.438	-78
Mutaties reserves	56	151	95	53	147	94	51	131	80	49	127	78
Resultaat na bestemming	42.583	42.583	-	42.582	42.582	-	42.568	42.568	-	42.565	42.565	-

In onderstaand overzicht is het programma Veiligheid nader uitgesplitst naar de onderscheiden organisatie-eenheden binnen de VRZHZ.

Productgroep	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Directie VR	1.662	11.468	9.806	1.663	11.470	9.807	1.741	11.472	9.731	1.742	11.473	9.731
Risico & Crisisbeheersing	1.492	45	-1.447	1.493	46	-1.447	1.493	46	-1.447	1.492	46	-1.446
Bedrijfsvoering	4.944	3.360	-1.584	4.944	3.360	-1.584	4.944	3.360	-1.584	4.944	3.360	-1.584
Gemeenten	358	223	-135	359	223	-136	359	223	-136	359	223	-136
Brandweer	31.883	27.075	-4.808	31.882	27.075	-4.807	31.869	27.075	-4.794	31.868	27.075	-4.793
GHOR	1.244	261	-983	1.244	261	-983	1.244	261	-983	1.244	261	-983
GMC	944	-	-944	944	-	-944	867	-	-867	867	-	-867
Projecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Resultaat voor bestemming</i>	42.527	42.432	-95	42.529	42.435	-94	42.517	42.437	-80	42.516	42.438	-78
Mutaties reserves												
Directie VR	31	-	-31	31	-	-31	32	-	-32	33	-	-33
Risico & Crisisbeheersing	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandweer	25	149	124	22	145	123	19	129	110	16	125	109
GHOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GMC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>mutaties bestemming</i>	56	151	95	53	147	94	51	131	80	49	127	78
<i>Resultaat na bestemming</i>	42.583	42.583	-	42.582	42.582	-	42.568	42.568	-	42.565	42.565	-

Vooralsnog zijn de gemeentelijke bijdragen in meerjarig perspectief gelijk gebleven door het hanteren van de nullijn. Op twee onderdelen is een wijziging mogelijk. Ten eerste in het maatwerk per gemeente. Bij aanpassingen van dit maatwerk kan dit ook financiële consequenties hebben. Ten tweede bij de huisvesting daar de kapitaallasten jaarlijks dalen (vooral nog ervan uitgaande dat geen investeringen worden gepleegd); het meerjareninvesteringsplan moet nog worden opgesteld).

Dit leidt tot onderstaande bijdrage per inwoner (bijdrage van 2016 tot en met 2019 op basis van 484.813 inwoners):

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Bijdrage per inwoner in €	10,20	10,20	10,20	10,20

7.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

De begroting 2016 is hoofdzakelijk gebaseerd op structurele baten en lasten. Dit verklaart ook het feit dat de Projecten (vooral nog) zonder saldo zijn begroot. Indien gelden beschikbaar zijn voor deze organisatie-eenheid, worden deze afzonderlijk middels een begrotingswijziging en na bestuurlijke vaststelling opgenomen.

De opgenomen incidentele baten en lasten hebben enerzijds betrekking op de kapitaallasten van activa, die gedekt worden door een onttrekking uit de reserve dekking kapitaallasten en anderzijds op de rente die wordt toegevoegd aan de reserves.

Onderstaand wordt voor het programma 'Veiligheidsregio', uitgesplitst naar de onderliggende organisatie-eenheden en in meerjarenperspectief, een inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten als ook de geraamde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Productgroep	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Directie VR</i>												
Rente belegde reserve		31	31		31	31		32	32		33	33
	-	31	31	-	31	31	-	32	32	-	33	33
<i>Risico en Crisisbeheersing</i>												
Kapitaallasten	2		-2	2		-2	2		-2	2		-2
Rente belegde reserve			-			-			-			-
	2	-	-2	2	-	-2	2	-	-2	2	-	-2
<i>Brandweezorg</i>												
Kapitaallasten	149		-149	145		-145	129		-129	125		-125
Rente belegde reserve		25	25		22	22		19	19		16	16
	149	25	-124	145	22	-123	129	19	-110	125	16	-109
<i>Reserves</i>												
Storting rente reserves	56		-56	53		-53	51		-51	49		-49
Ontrekking kapitaallasten		151	151		147	147		131	131		127	127
	56	151	95	53	147	94	51	131	80	49	127	78
<i>Resultaat na bestemming</i>	207	207	-	200	200	-	182	182	-	176	176	-

Paragrafen

8 Paragrafen

Conform het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (geldt ook voor de Veiligheidsregio als verlengd lokaal bestuur) dienen in de jaarstukken de volgende paragrafen te worden opgenomen.

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Zowel lokale heffingen als grondbeleid zijn voor de VRZHZ niet van toepassing. Deze paragrafen zijn gelet op het moment van het opstellen van deze begroting voor een belangrijk deel gelijk aan die van de jaarrekening 2014.

8.1 *Weerstandsvermogen en risicobeheersing*

In deze paragraaf wordt per op hoofdlijnen ingegaan op de risico's. Hierbij wordt aangesloten bij de risico's zoals deze zijn opgenomen in de jaarstukken 2014. In hoofdstuk 4 is per organisatie-eenheid een beschrijving van de risico's weergegeven. In de loop van het jaar zal, daar waar nodig actualisatie van de risico's plaatsvinden.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit: de middelen waarover de VRZHZ beschikt of kan beschikken om niet begrote lasten te dekken
- De risico's waarvoor geen maatregelen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de mate aan, waarin de VRZHZ in staat is om tegenvallers op te vangen zonder effecten op de taakuitvoering. Het bestuur besluit in welke mate de risicoafdekking binnen de VRZHZ plaatsvindt of dat deze wordt verlegd naar de individuele gemeenten.

De beleidsuitgangspunten voor deze paragraaf zijn vastgelegd in de "Nota risicomangement en weerstandsvermogen 2012-2015", zoals vastgesteld in het algemeen bestuur dd 7-12-2012.

Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de de begrotingspost onvoorzien en eventueel aanwezige stille reserves.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang en mogelijkheden van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden zonder aantasting van de taakuitvoering.

Het is een bestuurlijke afweging om te bepalen welke delen van de incidentele en structurele componenten men tot de weerstandscapaciteit wil rekenen.

Risicomanagement

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. De VRZHZ wil risico's die zij detecteert zo veel mogelijk beheersen door ze continu op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. Door een goed systeem van risicomanagement worden bestuurders en managers/medewerkers in staat gesteld passende beheersmaatregelen te nemen ter reductie van het risico.

In 2013 is gestart om in ieder product van de P&C cyclus het bestuur te informeren over de risico's in relatie tot het weerstandsvermogen.

De risico's van de VRZHZ worden afgedekt door het treffen van maatregelen. Voorbeelden van zulke maatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de volgende tabel:

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen
Zeer laag	0%
Laag	5,0%
Gemiddeld	10,0%
Hoog	20,0%

Het risicobedrag (benodigde bedrag aan weerstandsvermogen) wordt als volgt bepaald:

- Incidentele risico's: risicobedrag x kans x bijbehorende % voor weerstandsvermogen
- Structurele risico's: risicobedrag x 4 jaar x kans x bijbehorende % voor weerstandsvermogen.

Risico-overzicht

De risico's zijn per organisatie-eenheid systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Zie hiervoor hoofdstuk 6. Het totaal van de risico's is samengevat (excl PM posten):

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	financiële gevolgen	Kans (%)	Risico-profiel	weerstandsvermogen
1.	Langdurige calamiteit (I)	€ 500.000	33%	10%	€ 16.500
4.	Verbonden partijen (I)	€ 3.500.000	50%	10%	€ 175.000
5.	Regionale Meldkamer(S)	€ 50.000	50%	20%	€ 20.000
7.	Systeem-oefening (S)	€ 37.500	75%	20%	€ 22.500
8.	Programmafinanciering Externe Veiligheid (S)	€ 60.000	25%	20%	€ 12.000
10.	Aanspraak op garantstelling lening oefenterrein (I)	€ 2.530.000	10%	10%	€ 25.300
12.	Opkomsttijden (S)	€ 4.000.000	5%	5%	€ 40.000
13.	Brandweeronderwijs (S)	€ 600.000	30%	5%	€ 36.000
17.	Financiering voor het proces psychosociale hulpverlening is door het bestuur DG&J aangehouden. (S)	€ 80.000	50%	10%	€ 16.000
18.	Grootschalige geneeskundige bijstand (S)	€ 30.000	80%	20%	€ 19.200

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	financiële gevolgen	Kans (%)	Risico- profiel	weer- standsvermogen
20.	Bekostiging (deel) van de loonkosten van medewerkers van een andere organisatie-eenheid.	€ 100.000	100%	20%	€ 80.000
	Totaal benodigd weerstandsvermogen				€ 462.500

Veranderingen in de risico's

De risico's voor de VRZHZ zijn volledig geactualiseerd. Zie voor de actuele risico per organisatie-eenheid hoofdstuk 4. Ten opzichte van de begroting 2015 zijn de belangrijkste verschillen:

- De werkkostenregeling is niet meer opgenomen als risico. Wetgeving is met ingang van 2015 van kracht en de VRZHZ dient dit op te vangen.
- De loonkosten zijn reëel begroot. In de gewijzigde begroting is rekening gehouden met inschaling op 100% van de schaal en zijn de sociale lasten begroot 30%. Dit geeft wel een taakstelling. Deze is onderdeel van het meerjarenperspectief die in juni 2015 aan het bestuur wordt aangeboden ter besluitvorming.
- Naar aanleiding van het onderzoek van de raad voor de financiële verhoudingen heeft geen verhoging plaatsgevonden van de rijksdoeluitkering voor het op orde brengen van de organisatie.
- De financiële gevolgen van een langdurige calamiteit is opgehoogd van € 200.000 naar € 500.000.
- Het risico voor een lagere opbrengst van Safety Center Holland CV heeft zich niet voorgedaan.
- Inschatting heeft plaatsgevonden voor de gevolgen van een aanspraak op de garantstelling voor het oefenterrein.
- Wegvallen van het risico 'bezuiniging' met financiële gevolgen van € 500.000. Daarentegen is het meerjarenperspectief opgenomen; mogelijke financiële gevolgen zijn echter nog niet kwantificeerbaar.

Eventuele nieuwe risico's zullen worden opgenomen in een volgend product van de begrotingscyclus.

Benodigde weerstandscapaciteit

Bij het beoordelen van het totale risico moet worden meegewogen dat niet alle risico's gelijktijdig zullen optreden. Normaliter worden hiervoor risicosimulaties uitgevoerd, maar omdat de VRZHZ maar een beperkt aantal risico's heeft is tot op heden niet overgegaan tot deze simulatie.

De risico-inventarisatie laat zien dat de VRZHZ over een weerstandsvermogen van ten minste €462.500 zou moeten beschikken. Het weerstandsvermogen is per 1 januari 2015, exclusief het jaarrekeningresultaat over 2014, €916.061.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit	bedrag
Algemene reserve (per 31-12-2014)	€ 906.061
Bestemmingsreserve	Omdat inzet van de bestemmingsreserve

	kapitaallasten leidt tot een direct nadeel in de exploitatie is dit feitelijk geen 'beschikbare' weerstandscapaciteit
Onvoorzien	€ 10.000
Stille reserves	n.v.t.
Totale weerstandscapaciteit	€ 916.061

Ten opzichte van de jaarrekening 2013 is de weerstandscapaciteit met € 536.892 toegenomen. Dit heeft voornamelijk te maken met een toevoeging van € 500.000 uit het resultaat van 2013 en het samenvoegen van al de algemene reserves binnen de VRZHZ tot één algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze wordt als volgt berekend:

$$\text{ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 916.061}{€ 462.500} = 1,98$$

De VRZHZ streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is (zie onderstaande tabel). Dit vereist een ratio weerstandsvermogen die gelijk of hoger is dan 1. Bij de jaarrekening 2014 was de ratio (voor toevoeging van resultaat) 1,98.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

8.2 Verloop reserves en voorzieningen

Hierna is een overzicht opgenomen van de reserves en voorzieningen die per 1 januari 2015 aanwezig zijn bij de VRZHZ (op basis van de jaarstukken 2014 exclusief resultaatbestemming 2014). Vervolgens wordt hiervan het verwachte verloop in 2015 en 2016 gegeven. Onderaan het overzicht volgt een korte toelichting per reserve respectievelijk voorziening.

Op basis van de aanwezige algemene reserves heeft de VRZHZ een weerstandsvermogen van € 906.061 exclusief de post onvoorzien à € 10.000 per 1 januari 2015 (zonder rekening te houden met een bestuursbesluit om het positieve resultaat van 2014 deels ten bate van de algemene reserve te brengen). Dit vermogen dient om eventuele (onverwachte) tegenvallers op te kunnen vangen. Overigens staan de gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid formeel garant indien het weerstandsvermogen van de VRZHZ ontoereikend is om de tegenvallers te kunnen opvangen. De VRZHZ wil echter over een gezonde bedrijfsvoering beschikken zodat hiervan naar verwachting geen gebruik wordt gemaakt.

In onderstaande tabel is het saldo van de algemene reserve weergegeven, exclusief de eventuele dotatie na bestuurlijke besluitvorming (april 2015) ten aanzien van het resultaat over 2014.

Omschrijving reserve	Saldo 1 januari 2015	Saldo 1 januari 2016	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2016	Saldo 31 december 2016
Algemene reserve	906	1.018	31	-	-	1.049
Totaal algemene reserve	906	1.018	31	-	-	1.049
<i>Bestemmingsreserve</i>						
Blusboot	73	73	-	-	-	73
Dekking kapitaalslasten	1.128	990	25	-151	-	864
Participatie BV/Investerings BV	36	36	-	-	-	36
Opleiden & Onderwijs	61	61	-	-	-	61
Veiligheidsregio	76	76	-	-	-	76
Inzet Organisatie Ontwikkeling	427	372	-	-	-	372
Totaal bestemmingsreserve	1.801	1.608	25	-151	-	1.482
Resultaat na bestemming						
Totaal generaal	2.707	2.626	56	-151	-	2.531

Onderstaand volgt per reserve een korte toelichting:

Algemene reserve

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ als concern.

Naam:	Algemene reserve Veiligheidsregio			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:	geen einddatum			
Doel en omschrijving en reserve/ voorziening	Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ als concern.			
Rentetoerekening				
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	942.303	972.848	1.004.308	1.036.713
Toevoegingen				
Rente	30.544	31.461	32.404	33.376
Resultaatbestemming				
Overige toevoegingen				
Totaal toevoegingen	972.848	1.004.308	1.036.713	1.070.089
Onttrekkingen				
Resultaat bestemming				
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-
Saldo 31-12	972.848	1.004.308	1.036.713	1.070.089

Bestemmingsreserves

Reserve blusboot

De reserve blusboot is een bestemmingsreserve, bestemd voor kosten van buitengewoon, niet voorzien onderhoud van de blusboot. De blusboot wordt in het voorjaar van 2015 uit de vaart genomen, vanwege de oplevering en het in de vaart nemen van een nieuwe blusboot. Het buitengewoon, niet voorzien onderhoud is daarna niet meer nodig. In plaats daarvan is er een egalisatiereserve groot onderhoud noodzakelijk omdat de onderhoudskosten per jaar sterk kunnen variëren. Bij de jaarstukken 2014 is voorgesteld de bestemming van deze reserve te wijzigen in "Egalisatiereserve groot onderhoud blusboot"

Naam:	Bestemmingsreserve Blusboot			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:				
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	De reserve blusboot is een bestemmingsreserve, bestemd voor kosten van buitengewoon, niet voorzien onderhoud van de blusboot. Het voorstel is om voor 2015 de bestemming van deze reserve aan te passen nu in 2015 de nieuwe blusboot in gebruik is genomen.			
Rentetoerekening				
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	73.337	73.337	73.337	73.337
Toevoegingen				
Rente				
Resultaatbestemming				
Overige toevoegingen				
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>73.337</i>	<i>73.337</i>	<i>73.337</i>	<i>73.337</i>
Onttrekkingen				
Resultaat bestemming				
Overige onttrekkingen				
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Saldo 31-12	73.337	73.337	73.337	73.337

Reserve dekking kapitaallasten

Op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is deze reserve in 2004 in het leven geroepen. Investerings die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving en rentelasten aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld. Het rentepercentage bespaarde rente is gelijk aan het rentepercentage over de investering. Zo wordt voorkomen dat er budgettaire afwijkingen ontstaan.

Naam:	Bestemmingsreserve Dekking Kapitaallasten			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:				
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Investerings die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt.			
Rentetoerekening				
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	990.435	864.048	739.153	626.751
Toevoegingen				
Rente	25.048	21.937	18.827	15.716
Resultaatbestemming				
Overige toevoegingen				
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>1.015.483</i>	<i>885.985</i>	<i>757.980</i>	<i>642.467</i>
Onttrekkingen				
Resultaat bestemming				
Overige onttrekkingen	151.435	146.832	131.229	127.066
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>151.435</i>	<i>146.832</i>	<i>131.229</i>	<i>127.066</i>
Saldo 31-12	864.048	739.153	626.751	515.401

Reserve aandeel BV's Oefenterrein (Participatie en Investerings BV)

Dit is een reserve die is gevormd voor het aandelen kapitaal van de twee in 2005 opgerichte BV's ten behoeve van het oefenterrein. Deze reserve is destijds gevormd uit de reserve oefenterrein en dient als buffer indien het aandelenkapitaal in de twee BV's verloren gaat. .

Naam:	Bestemmingsreserve Participatie en Investerings BV			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:				
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Dit is een reserve die is gevormd voor het aandelen kapitaal van de twee in 2005 opgerichte BV's ten behoeve van het oefenterrein. Deze reserve is destijds gevormd uit de reserve oefenterrein en dient als buffer indien het aandelenkapitaal in de twee BV's verloren gaat.			
Rentetoerekening				
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	36.000	36.000	36.000	36.000
Toevoegingen				
Rente				
Resultaatbestemming				
Overige toevoegingen				
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>36.000</i>	<i>36.000</i>	<i>36.000</i>	<i>36.000</i>
Onttrekkingen				
Resultaat bestemming				
Overige onttrekkingen				
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Saldo 31-12	36.000	36.000	36.000	36.000

Reserve opleiding en onderwijs

De reserve opleiding en onderwijs is een bestemmingsreserve, bestemd voor de aanschaf van duurzaam les- en oefenmateriaal en voor de opvang van eventuele onvoorziene exploitatietekorten van de opleidingen. Tevens wordt de kapitaaluitkering van Safety Center Zuid-Holland CV (Falck) jaarlijks gedoteerd aan de reserve. Indien nodig vindt een onttrekking plaats ter dekking van de kosten voor het organiseren van oefeningen/opleidingen voor regionale operationele functionarissen.

In het voorstel bij de jaarstukken 2014 is voorgesteld deze reserve per 1-1-2015 op te heffen.

Naam:	Bestemmingsreserve Opleiden & Onderwijs			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:				
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	De reserve opleiding en onderwijs is een bestemmingsreserve, bestemd voor de aanschaf van duurzaam les- en oefenmateriaal en voor de opvang van eventuele onvoorziene exploitatietekorten van de opleidingen.			
Rentetoerekening				
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	60.981	60.981	60.981	60.981
Toevoegingen				
Rente				
Resultaatbestemming				
Overige toevoegingen				
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>60.981</i>	<i>60.981</i>	<i>60.981</i>	<i>60.981</i>
Onttrekkingen				
Resultaat bestemming				
Overige onttrekkingen				
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Saldo 31-12	60.981	60.981	60.981	60.981

Reserve veiligheidsregio

Deze reserve dient als buffer voor extra (incidentele) kosten als gevolg van de implementatie van de Wet Veiligheidsregio's per 1 oktober 2010.

In het voorstel bij de jaarstukken 2014 is voorgesteld deze reserve per 1-1-2015 op te heffen.

Naam:		Bestemmingsreserve Veiligheidsregio			
ingesteld bij besluit:					
Einddatum:					
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Doel en omschrijving en reserve/voorziening				
Rentetoerekening					
Ontwikkeling:					
	2016	2017	2018	2019	
Saldo 1/1	75.837	75.837	75.837	75.837	
Toevoegingen					
Rente					
Resultaatbestemming					
Overige toevoegingen					
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>75.837</i>	<i>75.837</i>	<i>75.837</i>	<i>75.837</i>	
Onttrekkingen					
Resultaat bestemming					
Overige onttrekkingen					
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	
Saldo 31-12	75.837	75.837	75.837	75.837	

Inzet organisatieontwikkeling:

Deze reserve is ingesteld in april 2014 ter realisatie van een aantal specifieke projecten ter verbetering van de organisatie.

Naam:		Bestemmingsreserve Inzet Organisatieontwikkeling			
ingesteld bij besluit:					
Einddatum:					
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Bestemming van een deel jaarresultaat 2013, bedoeld voor investeringen in het kader van organisatieontwikkeling ter grootte van €1,59 miljoen,				
Rentetoerekening					
Ontwikkeling:					
	2016	2017	2018	2019	
Saldo 1/1	371.800	331.800	291.800	291.800	
Toevoegingen					
Rente					
Resultaatbestemming					
Overige toevoegingen					
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>371.800</i>	<i>331.800</i>	<i>291.800</i>	<i>291.800</i>	
Onttrekkingen					
Resultaat bestemming					
Overige onttrekkingen	40.000	40.000			
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>40.000</i>	<i>40.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	
Saldo 31-12	331.800	291.800	291.800	291.800	

Voorzieningen (organisatie-eenheid directie brandweer)

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen weergegeven in 2015 en 2016.

Omschrijving voorziening	Saldo 1 januari 2015	Saldo 1 januari 2016	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31 december 2016
Onderhoud SB/Voertuigen	173	216	42	-	258
Onderhoud VR-Gebouw	75	113	50	-19	144
Friciekosten HBHB	51	51	-	-	51
Meldkamer	50	50	-	-	50
Totaal generaal	349	430	92	-19	503

Voorziening onderhoud VR-gebouw

Dit betreft de voorziening van het VR-kantoorgebouw aan de Romboutslaan te Dordrecht. De storting een aanwending is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan voor de komende 20 jaar.

Naam:		Voorziening onderhoud VR gebouw			
ingesteld bij besluit:					
Einddatum:	geen einddatum				
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Onderhoud VR gebouw conform Meerjarenonderhoudsplan 2014-2054				
Renttoerekening	nee				
Ontwikkeling:					
	2016	2017	2018	2019	
Saldo 1/1	112.901	144.301	173.101	211.251	
Toevoegingen					
1	50.000	50.000	50.000	50.000	
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>	
Onttrekkingen					
1	18.600	21.200	11.850	15.700	
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>18.600</i>	<i>21.200</i>	<i>11.850</i>	<i>15.700</i>	
Saldo 31-12	144.301	173.101	211.251	245.551	

Voorziening onderhoud SB/voertuigen

De VRZHZ beschikt over twee schuimblusvoertuigen, die gefinancierd zijn uit het project Spoorzone. Vanuit het project Spoorzone wordt jaarlijks een vast bedrag beschikbaar gesteld ten behoeve van het beheer/onderhoud van deze twee voertuigen. Het onderhoud kan in de loop der jaren uit deze voorziening gedekt worden.

Naam:		Onderhoud SB/Voertuigen			
ingesteld bij besluit:					
Einddatum:					
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Onderhoud voor twee schuimblusvoertuigen die gefinancierd zijn uit het project Spoorzone.				
Renttoerekening					
Ontwikkeling:					
	2016	2017	2018	2019	
Saldo 1/1	215.731	258.064	300.397	342.730	
Toevoegingen					
1	42.333	42.333	42.333	42.333	
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>42.333</i>	<i>42.333</i>	<i>42.333</i>	<i>42.333</i>	
Onttrekkingen					
1	-	-	-	-	
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	
Saldo 31-12	258.064	300.397	342.730	385.063	

Voorziening frictiekosten opheffen HBHB

Deze voorziening is bedoeld om personele lasten af te dekken als gevolg van het opheffen van de Hollandse Brandweer en Hulpverlenings Bond. Deze voorziening mag alleen worden aangewend ter dekking van personele lasten binnen het bureau Vakbekwaamheid binnen de organisatie-eenheid Brandweer.

Naam:	Voorziening Friciekosten HBHB			
ingesteld bij besluit:				
Einddatum:	geen einddatum			
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Gevormd om de frictiekosten op te vangen door de beëindiging van de interregionale opleidingsschool (Hollandse Brandweer en Hulpverleningsbond)			
Rentetoerekening	nee			
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	51.097	51.097	51.097	51.097
Toevoegingen				
<i>Totaal toevoegingen</i>	-	-	-	-
Onttrekkingen				
<i>Totaal onttrekkingen</i>	-	-	-	-
Saldo 31-12	51.097	51.097	51.097	51.097

Voorziening Meldkamer

De meldkamers van ZHZ en Rotterdam-Rijnmond worden samengevoegd. Hierbij is gekozen voor Rotterdam als locatie. De meldkamer in ZHZ moet in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht. Deze voorziening is bedoeld om deze lasten af te dekken.

Naam:	Voorziening Meldkamer			
ingesteld bij besluit:	Bestuursrapportage 2014-II			
Einddatum:	geen einddatum			
Doel en omschrijving en reserve/voorziening	Kostenverhoging door samenvoeging van de meldkamers van ZHZ en Rotterdam-Rijnmond, waarbij gekozen is voor Rotterdam als locatie.			
Rentetoerekening	nee			
Ontwikkeling:				
	2016	2017	2018	2019
Saldo 1/1	50.000	-	-	-
Toevoegingen				
1				
<i>Totaal toevoegingen</i>	-	-	-	-
Onttrekkingen				
1	50.000			
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>50.000</i>	-	-	-
Saldo 31-12	-	-	-	-

8.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering bestaat uit alle behorende, verantwoordende en controlerende activiteiten die de organisatie in staat stellen om de voorgenomen programma's en prestaties zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren.

Personeel en organisatie

Formatie

De formatie van de VRZHZ bestaat uit 309 fte, waarbij de vrijwilligers niet zijn uitgedrukt in fte. Binnen de VRZHZ zijn momenteel 1107 medewerkers in dienst, waarvan 798 vrijwilligers.

In onderstaande tabel is de formatie toegedeeld naar de organisatie-eenheden binnen de VRZHZ.

Productgroep	Formatie in fte	Bezetting in fte	Medewerkers (niet vrijwilligers)	Medewerkers (vrijwilligers)	totaal aantal medewerkers
Directie veiligheidsregio	16,16	13,71	18	-	18
Risico- en Crisisbeheersing	12,50	12,28	14	-	14
Bedrijfsvoering	27,22	24,94	28	-	28
Gemeenten	1,15	1,10	2	-	2
Brandweer	242,10	217,96	237	798	1.035
GHOR	9,18	8,78	10	-	10
GMC	-	-	-	-	-
Projecten	-	-	-	-	-
Totaal	308,31	278,77	309	798	1107

HRM

De strategisch HRM-visie is vastgesteld. Deze luidt als volgt:

Wij dragen bij aan een stabiele organisatie die open staat voor externe ontwikkelingen, deze anticipeert en flexibel en slagvaardig opvangt. Wij werken intern en extern samen, zijn flexibel en resultaatgericht, hebben gevoel voor ons werk en zijn integer. Onze medewerkers voelen zich in hun werk gesterkt door een veiligheidsregio die deskundig en koersvast is, die samenwerking zoekt met partners en die door bestuur en partners wordt gewaardeerd en vertrouwd. Wij bieden onze medewerkers ruimte voor initiatief en persoonlijke groei. De integraal resultaatgerichte manager voelt zich verantwoordelijk voor de medewerkers en vervult de rollen van regisseur en coach.

Vanuit deze HRM-visie is het van belang te komen tot een HRM-beleid met daarbij behorende HRM-instrumenten. Uitgaande van de HRM-visie VRZHZ kiest de VRZHZ voor de volgende speerpunten:

Speerpunt 1: Flexibiliteit

Behoeftte aan flexibiliteit binnen de organisatorische omgeving en op het gebied van arbeidsrelaties en arbeidsvoorwaarden neemt toe. Ook demografische ontwikkelingen vragen om een flexibele inzet van medewerkers. Daarnaast ligt het in de verwachting dat intensiever wordt samengewerkt binnen onze organisatie, tussen de verschillende kolommen en met andere veiligheidsregio's en veiligheidspartners. De VRZHZ beschikt over HRM-instrumenten die hierin ondersteunen.

Speerpunt 2: Resultaatgerichtheid

Binnen de VRZHZ spreken medewerkers elkaar aan op afspraken en nemen we verantwoordelijkheid. Daarbij leggen we verantwoording af intern en aan bestuur en maatschappij. Dit is geïntegreerd in onze personeelsgesprekscyclus. Door interne uitwisseling, leren te leren en elkaar te trainen zijn we in staat deze resultaatgerichtheid te realiseren binnen en tussen de verschillende disciplines.

Speerpunt 3: Persoonlijke ontwikkeling

Vanuit de gedachte dat de medewerker zelf verantwoordelijk is voor zijn persoonlijke ontwikkeling, ondersteunt de VRZHZ de medewerkers door de mogelijkheden om zich te ontwikkelen, zowel binnen als buiten de organisatie te faciliteren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de talenten van de huidige medewerkers en zijn de huidige medewerkers verantwoordelijk voor hun eigen loopbaan. De VRZHZ heeft daarbij een duurzaam loopbaanbeleid wat een kader biedt voor de individuele ontwikkelingen.

Speerpunt 4: Leidinggevende als coach

Modern en goed leiderschap is essentieel voor de VRZHZ. De leidinggevende stimuleert en faciliteert de ontwikkeling van zijn of haar medewerkers. De leidinggevende is een talentmanager die de balans tussen het belang van de medewerker en het presteren van de organisatie in evenwicht houdt. De leidinggevende wordt hierbij ondersteund door kwalitatief goede HRM-instrumenten.

De uitwerking van de speerpunten zal getemporeerd worden uitgevoerd, afhankelijk van de financiële positie van de VRZHZ.

Medezeggenschap

De medezeggenschap van de VRZHZ is georganiseerd met een centrale ondernemingsraad (COR VRZHZ) en een ondernemingsraad voor de brandweer (OR brw VRZHZ). Daarnaast heeft de VRZHZ voor de arbeidsvoorwaarden een eigen georganiseerd overleg (GO) met een technisch beraad (TB) ter voorbereiding van de vergaderingen van het GO.

Planning & Control

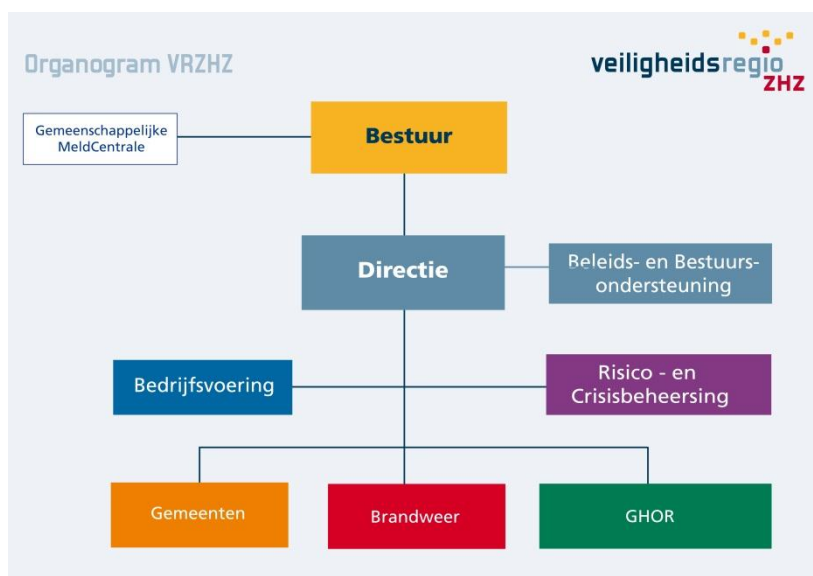
De VRZHZ verzorgt geheel zelfstandig haar Planning & Controlcyclus. De organisatie van de VRZHZ is zo ingericht dat het management daadwerkelijk zijn management- en sturingsverantwoordelijkheid kan nemen. Samen met de beschikbare bedrijfsvoeringstools en een doordachte planning van P&C-activiteiten is er goede aandacht voor P&C. De nadruk zal daarbij liggen op het verder ontwikkelen van het integraal managerschap, het gunnen van vrijheid in gebondenheid aan de managers, het in staat stellen verantwoording te kunnen nemen, het onderkennen en benutten van tussentijdse bijstuurmomenten en het voeren van verantwoordingsgesprekken.

Organisatiestructuur³:

Het Algemeen Bestuur wordt (verplichtend) gevormd uit 17 burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De directievoering is in handen van de algemeen directeur.

De organisatie van de Veiligheidsregio ZHZ is als volgt in het organigram voor te stellen.

³ Uit Organisatie- & Formatierapport VR Zuid-Holland Zuid, ter besluitvorming in de vergadering Algemeen Bestuur VR Zuid-Holland Zuid d.d. 23-9-2009.

Organisatieontwikkeling

De VRZHZ bestaat inmiddels 5 jaar. Inmiddels is een stevige organisatie gebouwd en hebben sinds het begin veel interne en externe veranderingen plaatsgevonden. Het huidige MT VRZHZ heeft zich in de tweede helft van 2014 afgevraagd of de huidige visie nog volstaat (koersen we nog in de juiste richting?). Dit heeft geresulteerd in een aangepaste visie (wat willen we zijn, wat willen we bereiken, waar geloven we in). Deze visie komt samengevat neer op:

1. risico's beperken, daadkrachtige respons organiseren, maatschappelijke continuïteit waarborgen samen met partners, burgers en organisaties;
2. omgeving, samenwerken ander Veiligheidsregio's, koploper ten aanzien van industrie, water en transport;
3. informatie doelgroepgericht verzamelen en delen;
4. de VRZHZ is eenheid met specialismen, standaard werkprocessen, efficiënte inzet van middelen en een lerende organisatie;
5. de VRZHZ is goed werkgever, verantwoordelijkheden zijn zo laag mogelijk in de organisatie belegd.

Vervolgens heeft het MT gekeken naar de betekenis van deze visie. Vanuit de visie spreekt 'samen, integraal, eenheid'. Dit is voor verbetering vatbaar. Hierbij heeft het MT geredeneerd dat gedrag het resultaat bepaalt. Het gedrag wordt mede bepaald door structuur. Binnen de huidige structuur is onvoldoende sprake van ècht samen en meest efficiënte inzet van middelen. Een mogelijke structuraanpassing (herinrichting VR-organisatie) is hiervoor wellicht nodig. Het MT heeft dan ook vier uitwerkingsopdrachten die betrekking hebben op (her)inrichting van de organisatie geformuleerd. Deze hebben betrekking op:

1. hoofdindeling VR-organisatie;
2. bedrijfsvoering;
3. risicogerichtheid / risicobeheersing;
4. (multidisciplinair) oefenen, trainen en opleiden.

Bij de opdrachten 2 tot en met 4 is momenteel sprake van versnippering. Deze taken worden verspreid over de organisatie uitgevoerd.

Deze vier onderwerpen zijn uitgewerkt in opdrachten. De eerste opdracht werkt het MT nader uit. Voor de overige drie opdrachten fungeert het MT als opdrachtgever, waarbij betrokken medewerkers ontwikkelgroepen vormen die de opdrachten uitwerken (waarbij per opdracht een MT-lid aanspreekpunt is). De opdrachten worden in samenhang met elkaar uitgewerkt. Naar verwachting zal dit in de eerste helft van 2015 leiden tot een samenhangend voorstel voor organisatie-aanpassing.

Planning en control

De VRZHZ voert een eigenstandige financiële huishouding. In de begroting is het programma Veiligheid onderverdeeld in organisatie-eenheden. Elke organisatie-eenheid heeft één of meer bij de organisatie-eenheid behorende kostenplaatsen. Hierdoor kan op elk niveau van leidinggevende (met budgetverantwoordelijkheid) inzicht worden gegeven in de financiële huishouding.

De begroting inclusief begrotingswijzigingen worden geactualiseerd nadat deze bestuurlijk zijn vastgesteld.

De financiële overzichten zijn door de budgethouders online te vinden via de softwareapplicatie QlikView. Financiële data is real-time aanwezig. Er vindt periodiek afstemming plaats met de budgethouders.

Verzekeringen

De VRZHZ voert het beheer van haar verzekeringen in eigen beheer uit. Ongevallen- en materieelverzekeringen zijn in 2012 Europees aanbesteed.

Het pakket van de VRZHZ bestaat uit de volgende verzekeringen:

- ongevallenverzekering (waaronder tevens WGA-hiaat, hypotheekvangnet en traumaverzekering);
- ongevallenverzekering jeugdbrandweer);
- eigendommenverzekering voor ambtenaren en vrijwilligers;
- aansprakelijkheidsverzekering;
- fraude- en berovingsrisico verzekering;
- garageverzekering;
- huurdersbelangverzekering;
- instrumenten en apparatuurverzekering;
- milieuschadeverzekering;
- rechtsbijstandverzekering;
- reisverzekering;
- vaartuigen brandweer verzekering;
- WABM verzekering;
- wagenparkverzekering;
- werkmateriaal brandweer verzekering;
- werkmateriaal BZK verzekering.

8.4 Verbonden partijen

Onderstaand is een overzicht van de verbonden partijen van de Regio Zuid-Holland Zuid weergegeven.

Naam Instelling / Relatie met programma	Aard activiteit en financiering	Bestuurlijke betrokkenheid	Doel van de verbonden partij	Ontwikkelingen / risico's
ZHZ Investerings BV	Deze BV heeft tot doel het oefenterrein op de Dordtse kil III te beheren en te onderhouden, alsmede te verhuren aan Safety Center Zuid Holland CV (SCZH).	VRZHZ is 100% aandeelhouder. In 2014 is dhr. Post de heer Varkevisser opgevolgd als directeur.	De BV maakt de realisatie van het oefenterrein mogelijk tegen een zo laag mogelijk risicoprofiel.	Het contract met de beherende partij van het oefenterrein loopt af. Het risico dat hierdoor ontstaat, is beschreven in 4.3.3 bij risico 10.
ZHZ Participatie BV	Commandite in de Commanditair Vennootschap Safety Center Zuid Holland CV (SCZH) waarin Safety Center Holland BV behorend vennoot is.	VRZHZ is 100% aandeelhouder. De heer Post is directeur.	De BV maakt de exploitatie van het oefenterrein mogelijk tegen een zo laag mogelijk risicoprofiel.	Verplichte evaluatie in het 8 ^e jaar heeft plaatsgevonden.
Safety Center Zuid-Holland CV.	In de CV werken een marktpartij (Safety Center Holland) en de Regio ZHZ samen om hoogwaardige multidisciplinair oefeningen mogelijk te maken. Deze publiek private samenwerking vormt de synthese van het beste van twee werelden: het commerciële netwerk van een marktpartij en kennis die de VRZHZ kan inbrengen	Middels Zuid-Holland Zuid Participatie BV met 48% deelneming.	De CV exploiteert het multidisciplinaire oefenterrein.	Geen.
Coöperatie Kennis- en Opleidingscentrum Veiligheid Zuid-Holland Zuid	In het KOC Veiligheid ZHZ werkt de VRZHZ samen met het ROC DaVinci College en de gemeente Dordrecht. Het doel is om, door praktijkervaring en theoretische basiskennis met elkaar te verweven, fysieke veiligheid een extra impuls te geven.	In de coöperatie neemt de VRZHZ voor 1/3 deel.	De coöperatie werkt de geformuleerde doelstellingen verder uit.	Het KOC Veiligheid ZHZ is bestuurlijk verder doorontwikkeld, enkele projecten zijn uitgevoerd, stageverbindingen zijn gelegd. In 2012 is besloten de bestuurlijke activiteiten stil te leggen. Dit heeft ook in 2014 voortgeduurd.

8.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud wordt opgenomen om een helder en volledig overzicht te geven in de onderhoudskosten ten behoeve van het inzicht in de financiële positie van de VRZHZ.

In artikel 12 van het BBV wordt bepaald dat de paragraaf tenminste het onderhoud bevat van wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Van deze kapitaalgoederen dient te worden aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Voor de VRZHZ zijn alleen de gebouwen van toepassing. Voor een verder inzicht zal echter ook een paragraaf worden opgenomen met betrekking tot het materieel van de VRZHZ.

Huisvesting

Eind september 2012 heeft de VRZHZ een nieuw (in september 2011 opgeleverd) kantoorpand op het Leerpark te Dordrecht in gebruik. Dit pand is daarmee volledig in eigendom van de VRZHZ. Per 18 december 2013 zijn zes brandweerkazernes vanwege wijziging van fiscale wetgeving in eigendom van de gemeenten overgedragen aan de VRZHZ. In de loop van 2015 wordt per kazerne een eigendomsbesluit genomen. Het facilitair beheer wordt eveneens per 2016 overgenomen van de gemeenten in de VRZHZ. Per pand wordt een meerjarig onderhoudsplan opgesteld, op basis waarvan voorzieningen worden aangemaakt.

Materieel

De VRZHZ beschikt over materieel en voertuigen, die volledig in eigendom zijn van de VRZHZ. Er zijn meerjarige onderhoudsplanningen (exclusief correctief onderhoud) per voertuig beschikbaar. Op basis van deze planning wordt een jaarlijkse kostencalculatie worden gemaakt, zodat getoetst kan worden in hoeverre het beschikbare onderhoudsbudget toereikend is. De lasten van het onderhoud zijn in de budget verwerkt. De onderhoudskosten zijn gebudgetteerd op ca. €1,5 miljoen.

Begin 2015 is de bouw en oplevering van de nieuwe blusboot gerealiseerd en wordt in het voorjaar van 2015 in gebruik genomen. Dan zal de huidige blusboot worden afgestoten. De baten uit de verkoop dienen volgens de schenkingsovereenkomst van het Ministerie van BZK ten gunste van de vervangende voorziening komen. Van de Veiligheidsregio Midden West-Brabant wordt een jaarlijkse bijdrage in de exploitatie van €100.000 ontvangen voor de blusboot. De kosten voor de nieuwe blusboot zijn budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Het onderhoud voor de blusboot zal met ingang van 2015 worden uitgevoerd door de werf die het schip gebouwd heeft, volgens een tienjarig contract. In de tien jaar wordt acht maal een kleiner onderhoud gedaan en tweemaal groot onderhoud.

Meerjareninvesteringsplan

Er is een meerjareninvesteringsprogramma beschikbaar. De mutaties in de jaarlijkse kapitaallasten van het regionaal materieel wordt meegenomen in de bepaling van de omvang van de gemeentelijke bijdrage. Ook de mutaties in de kapitaallasten van het materieel, verbonden aan de dienstverlening voor de basis brandweezorg, worden meegenomen in de

bepaling van de jaarlijkse vergoeding. Ook de kapitaallasten van het geregionaliseerd (daarvoor lokaal) materieel worden meegenomen in de bepaling van de vergoeding voor de uitvoering van de basis brandweezorg.

8.6 *Financiering en treasury*

De treasuryparagraaf is voor de begroting verplicht gesteld op grond van de Wet financiering decentrale overheden 2001 (Wet Fido). In deze paragraaf wordt ingegaan op de treasurytaken, het risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm) en de financieringspositie.

Taken

In het treasurystatuut is de organisatie van de treasuryfunctie aangegeven. Binnen de treasury-organisatie kunnen de volgende taken onderscheiden worden:

- risicobeheersing;
- kas- en saldobehoor;
- financiering van de regio;
- beheer marktrelaties;
- planning & control;
- advies.

De treasurytaak risicobeheersing tracht te sturen op de financiële risico's die de VRZHZ loopt. De treasurytaak kas- en saldobehoor stuurt de bankrekeningenstructuur, het gebruik van verschillende betaalinstrumenten, de totale kosten van het betalingsverkeer en zorgt voor het afkomen van saldi op de diverse rekeningen-courant.

Verder wordt op basis van een korte liquiditeitsplanning het saldo door middel van dag- en kasgeld en deposito's naar nul gestuurd. De taak financiering van de VRZHZ zorgt voor de invulling van de lange termijn liquiditeitsbehoefte. De treasurytaak beheer marktrelaties heeft betrekking op het onderhouden van relaties met banken en financiële instellingen. De treasurytaken worden binnen de VR Zuid-Holland Zuid gecoördineerd door de concerncontroller en uitgevoerd de afdeling bedrijfsvoering. De concerncontroller rapporteert via de P&C documenten aan het dagelijks bestuur.

Rentevisie

Ten tijde van het opstellen van de begroting bedraagt de 3-maands Euribor ongeveer 0,038%. Dit is een daling ten opzichte van het 4^e kwartaal van 2014 toen de 3-maands Euribor 0,076% bedroeg.

De in 2014 door de VRZHZ afgesloten langlopende leningen zijn afgesloten tegen een rente variërend van 2,22% tot 3,55%. De rentevaste periode voor deze leningen is minimaal 10 jaar. Voor de leningen die naar verwachting in 2015 zullen worden afgesloten is gerekend met een rentepercentage van 3%, conform het waarderings- en afschrijvingsbeleid.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves.

De kasgeldlimiet wordt in de Wet Fido bepaald op basis van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Voor de VRZHZ bedraagt deze limiet voor 2016 8,2% van €42,627 miljoen = €3,50 miljoen. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden en deposito's en komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om voor 2016 maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm

In de uitvoeringsregeling van de Wet Fido is de renterisiconorm bepaald op 20%.

In onderstaande tabel is het renterisico voor de 2016 tot en met 2019 opgenomen. Voor 2016 wordt het renterisico getoetst aan de renterisiconorm.

	2016	2017	2018	2019
1. Renteherzieningen	-	-	-	-
2. Aflossingen	2.458	2.536	2.617	2.701
3. Renterisico (1) + (2)	2.458	2.536	2.617	2.701
4. Renterisiconorm	8.525			
5. Ruimte/overschrijding (4) - (3)	6.067			

x € 1.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de VRZHZ in 2016 binnen de gestelde norm blijft.

Kredietrisico's

Kredietrisico's ontstaan enerzijds door het verstrekken van leningen en anderzijds door het verstrekken van garanties.

Op 15 december 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren in werking getreden. Deze wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. De overtollige middelen betreft alle middelen die decentrale overheden niet direct nodig hebben voor de publieke taak. De Wet verplicht schatkistbankieren heeft geleid tot een wijziging in de Wet Fido. Door de invoering van het schatkistbankieren wordt het kredietrisico voor het uitzetten van overtollige middelen verminderd. De VRZHZ is vanaf 28 februari 2014 verplicht deel te nemen aan het schatkistbankieren. De overtollige middelen worden vanaf deze datum gestort op de rekening-courant bij de schatkist.

Als gevolg van de wijziging in de Wet Fido is het treasury statuut medio 2014 op onderdelen aangepast. Ongewijzigd in het treasury statuut is dat de VRZHZ, de ingevolge artikel 2, vierde lid van de Wet Fido uitgezonderde middelen van het schatkistbankieren, kan uitzetten onder de voorwaarde dat de uitzetting wordt gegarandeerd (=zogenaamde eindwaarde belegging). Tevens is bepaald dat kredietrisico's worden beperkt door gelden aan uit te zetten bij financiële instellingen of te beleggen in producten met een minimale kredietwaardigheid voor de lange looptijden van A/A en voor de korte looptijden van A-1/P-1. Een kredietwaardigheidsbeoordeling wordt verkregen door een erkend rating bureau.

Door de invoering van het verplicht schatkistbankieren zullen uitzettingen anders dan bij de schatkist of uit hoofde van de publieke taak nagenoeg niet voorkomen.

De VRZHZ heeft per 1 januari 2015 een bedrag uitstaan bij de gemeenschappelijke regeling Regio Zuid-Holland Zuid van €0,38 miljoen euro. Dit bedrag bestaat enerzijds uit een (kredietfaciliteit van €0,1 miljoen en anderzijds een (per 2012 ingaande kredietfaciliteit van €0,28 miljoen.

De kredietfaciliteit van €0,1 miljoen is verstrekt aan de Investerings BV. De andere kredietfaciliteit wordt in drie jaarlijkse termijnen van €280.000 afgelost. De laatste aflossing wordt derhalve in 2015 ontvangen.

De gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid staan garant dat de Regio Zuid-Holland Zuid aan haar aflossings- en renteverplichtingen kan voldoen.

De VRZHZ heeft tevens een garantie afgegeven aan de BNG voor de aflossings- en renteverplichtingen die Zuid-Holland Zuid Investerings BV aan de BNG heeft voor de bij de BNG afgesloten lening van deze BV. Deze BV is voor 100% in handen van de VRZHZ. Het door de VRZHZ gestorte aandelenkapitaal in deze BV (ad €18.000) is gedekt door het aanhouden van een reserve ter grootte van dit bedrag.

Ook voor het gestorte aandelenkapitaal in de Zuid-Holland Zuid Participatie BV, waarvan de VRZHZ ook 100% aandelenkapitaal in handen heeft, is gedekt middels het aanhouden van een reserve ter grootte van het gestorte bedrag ad €18.000.

Organisatiefinanciering

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2015 heeft de VRZHZ acht langlopende leningen afgesloten.

Leningnr.	Instelling	Datum overeenkomst	oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente/aflossing datum	Saldo 31 december 2015	Opgenomen 2016	Aflossingen 2016	Rentelasten 2016	Saldo 31 december 2016
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	417.031	-	29.345	11.959	387.686
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.832.228	-	60.349	184.692	4.771.879
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	7.510.632	-	951.529	186.463	6.559.103
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	1.036.722	-	115.814	21.734	920.908
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	529.075	-	21.614	16.787	507.461
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	9.775.748	-	230.597	271.045	9.545.151
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	9.776.106	-	230.252	272.027	9.545.854
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	2.190.318	-	61.829	76.665	2.128.489
Totaal			39.450.000			36.067.860	-	1.701.329	1.041.372	34.366.531

Leningnr.	Instelling	Datum overeenkomst	oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente/aflossing datum	Saldo 31 december 2016	Opgenomen 2017	Aflossingen 2017	Rentelasten 2017	Saldo 31 december 2017
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	387.686	-	30.233	11.067	357.453
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.771.879	-	62.706	182.316	4.709.173
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	6.559.103	-	977.288	160.560	5.581.815
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	920.908	-	118.406	19.134	802.502
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	507.461	-	22.325	16.071	485.136
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	9.545.151	-	237.122	264.512	9.308.029
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	9.545.854	-	236.790	265.481	9.309.064
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	2.128.489	-	64.053	74.431	2.064.436
Totaal			39.450.000			34.366.531	-	1.748.923	993.572	32.617.608

Leningnr.	Instelling	Datum overeenkomst	oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente/aflossing datum	Saldo 31 december 2017	Opgenomen 2018	Aflossingen 2018	Rentelasten 2018	Saldo 31 december 2018
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	357.453	-	31.147	10.147	326.306
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.709.173	-	65.155	179.847	4.644.018
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	5.581.815	-	1.003.743	133.957	4.578.072
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	802.502	-	121.057	16.476	681.445
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	485.136	-	23.059	15.332	462.077
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	9.308.029	-	243.832	257.795	9.064.197
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	9.309.064	-	243.515	258.749	9.065.549
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	2.064.436	-	66.358	72.116	1.998.078
Totaal			39.450.000			32.617.608	-	1.797.866	944.419	30.819.742

Leningnr.	Instelling	Datum overeenkomst	oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente/aflossing datum	Saldo 31 december 2018	Opgenomen 2019	Aflossingen 2019	Rentelasten 2019	Saldo 31 december 2019
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	326.306	-	32.089	9.199	294.217
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.644.018	-	67.700	177.282	4.576.318
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	4.578.072	-	1.030.915	106.633	3.547.157
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	681.445	-	123.767	13.759	557.678
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	462.077	-	23.818	14.568	438.259
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	9.064.197	-	250.731	250.888	8.813.466
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	9.065.549	-	250.430	251.825	8.815.119
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	1.998.078	-	68.745	69.718	1.929.333
Totaal			39.450.000			30.819.742	-	1.848.195	893.872	28.971.547

De betaling van rente en aflossing van de leningen vindt per kwartaal plaats, te weten op 15 januari, 15 april, 15 juli en 15 oktober voor de leningen 40.107.630, 40.107.631, 40.107.633, 40.108.851, op 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november voor de leningen 40.108.850, 40.108.852 en 40.108.854 en op 15 maart, 15 juni, 15 september en 15 december voor lening 40.108.853.

Prognose netto vlottende schuld per kwartaal

Conform de Wet Fido dient in de concernbegroting een prognose gegeven te worden van de netto vlottende schuld per kwartaal. In onderstaand overzicht is de prognose opgenomen van de netto vlottende schuld aangaande 2016:

	2016	1e kwartaal 2016	2e kwartaal 2016	3e kwartaal 2016	4e kwartaal 2016
1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar	-	-	-	-	-
2. de schuld in rekening-courant	-	-	-	-	-
3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden	-	-	-	-	-
4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld	-	-	-	-	-
<i>subtotaal 1. tot en met 4.</i>	-	-	-	-	-
<i>verminderd met het gezamenlijk bedrag van</i>					
5. de contante gelden in kas	1	1	1	1	1
6. de tegoeden in rekening-courant	182	182	182	182	182
7. de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
<i>subtotaal 5. tot en met 7.</i>	6.683	6.683	6.683	6.683	6.683
Saldo [subtotaal 1-4] -/- [subtotaal 5-7]	-6.683	-6.683	-6.683	-6.683	-6.683

Rechtmatigheid

Ingevolge het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (hierna: Bapg) dient expliciet verantwoording te worden afgelegd over de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen van de VRZHZ. De rechtmatigheid is ook expliciet onderdeel van de

accountantscontrole. Het toetsingskader voor de rechtmatigheid is behalve algemene wet- en regelgeving voornamelijk de kaderstelling van het algemeen bestuur op dit onderwerp. Van belang is dat behalve de financiële rechtmatigheid, ook de niet-financiële rechtmatigheid "in control" is.

Ter beheersing van de rechtmatigheid zal de VRZHZ de volgende maatregelen nemen:

- Begin 2014 is de actualisatie van de risicoanalyse afgerond. Deze risico-inventarisatie worden uitgevoerd waarna de noodzakelijke beheersmaatregelen benoemd kunnen worden om bedoelde risico's te mitigeren. Hiermee kan een intern systeem van risicobeheersing geïmplementeerd op de niet-financiële rechtmatigheid.
- Bij elk risico wordt een eigenaar benoemd, die onder meer verantwoordelijk is om de beheersmaatregelen, voor zover mogelijk, in uitvoer te brengen. Periodiek wordt middels de management- en bestuursrapportages gerapporteerd over de risico's en worden de risico's geactualiseerd.
- Het "Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid" moet nog worden vastgesteld. Hierin is onder meer uitgewerkt hoe het algemeen bestuur wenst om te gaan met inzet van controletoleranties en met begrotingsafwijkingen. Op hoofdlijnen zal dit protocol gelijk zijn aan dat van 2014.

Het dagelijks bestuur heeft het intern controleplan en het intern controlejaarplan 2014 voor de VRZHZ vastgesteld. Hierin zijn onder andere de risico's van verschillende processen vastgelegd en waarop wordt getoetst. Ook voor de begrotingsjaar 2015 en 2016 zal een dergelijk plan bestuurlijk worden geaccordeerd.

Hiermee heeft de VRZHZ de infrastructuur voor een goede beheersing van de rechtmatigheid gelegd. Dit wordt ook bevestigd door de controlerend accountant.

Financiële begroting

9 Programmabegroting

De gecompriëerde programmabegroting 2015 voor de VRZHZ bestaat uit het programma Veiligheidsregio.

Productgroep	Realisatie 2014			Raming 2015 na wijziging			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheidsregio	46.118	47.671	1.553	42.545	42.444	-101	42.527	42.432	-95
Resultaat voor bestemming	46.118	47.671	1.553	42.545	42.444	-101	42.527	42.432	-95
Mutaties reserves	69	1.334	1.265	65	166	101	56	151	95
Resultaat na bestemming	46.187	49.005	2.818	42.610	42.610	-	42.583	42.583	-

In onderstaand overzicht is het programma Veiligheid nader uitgesplitst naar de onderscheiden organisatie-eenheden binnen de VRZHZ.

Productgroep	Realisatie 2014			Raming 2015 na wijziging			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Directie VR	2.880	13.089	10.209	2.855	11.479	8.624	1.662	11.468	9.806
Risico & Crisisbeheersing	1.576	110	-1.466	1.423	46	-1.377	1.492	45	-1.447
Bedrijfsvoering	6.565	4.104	-2.461	4.713	3.359	-1.354	4.944	3.360	-1.584
Gemeenten	184	37	-147	350	223	-127	358	223	-135
Brandweer	29.134	27.728	-1.406	31.015	27.075	-3.940	31.883	27.075	-4.808
GHOR	1.132	174	-958	1.244	261	-983	1.244	261	-983
GMC	941	0	-941	944	-	-944	944	-	-944
Projecten	3.706	2.429	-1.277	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	46.118	47.671	1.553	42.544	42.443	-101	42.527	42.432	-95
Mutaties reserves									
Mutaties bestemming	69	1.334	1.265	65	166	101	56	151	95
Resultaat na bestemming	46.187	49.005	2.818	42.609	42.609	-	42.583	42.583	-

In vergelijking met de begroting 2014 na wijziging dalen de lasten en baten van de Veiligheidsregio met circa €70.000. Dit wordt verklaard door de daling van de brede doeluitkering Rampenbestrijding, waardoor zowel de baten als de lasten neerwaarts ter grootte van dit bedrag zijn bijgesteld.

10 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

10.1 Gemeentelijke bijdragen 2016

Vanaf 1 januari 2013 is de brandweer geregionaliseerd. Bij de kaders rondom de regionalisering is destijds het zogenaamde boxenmodel vastgesteld. De oorspronkelijke bijdrage voor box 1 (basisbrandweezorg), box 5 (overhead) en de inwonernijdrage (onder meer box 2 regionale brandweezorg) is in de concernbegroting 2016 onder één totale gemeentelijke bijdrage opgenomen. Dat betekent dat het jaarresultaat 2015 bij de behandeling van de jaarstukken 2015 geen afzonderlijk box 1-resultaat, box 5-resultaat en/of resultaat op de inwonerbijdrage kent meer dan het totale jaarresultaat hiervan op basis van de gewogen gemiddelde percentages (zoals opgenomen in onderstaande tabel) met de gemeenten wordt verrekend. Dit uiteraard pas nadat het bestuur bij de behandeling van de jaarstukken 2015 een besluit heeft genomen omtrent de resultaatbestemming.

De gemeentelijke inwonerbijdrage is in de concernbegroting 2016 berekend €10,20 per inwoner (zijnde de totale inwonerbijdrage €4.945.790 / 484.813 inwoners). De (herziene) gemeentelijke inwonerbijdrage voor 2015 is berekend op €10,22 (zijnde de totale inwonerbijdrage €4.945.790 / 483.849 inwoners). De totale inwonerbijdrage is weliswaar gelijk gebleven maar door een lichte toename van het aantal inwoners in de regio Zuid-Holland Zuid is het bedrag per inwoner iets gedaald.

Gemeenten	Inwoners 2016	Inwoner bijdrage	BOXBIJDRAGE		Gemeentelijke bijdrage excl. Box 3 en 4	% in totale bijdrage
			Box 1 bijdrage	Box 5 Bijdrage		
1 Alblasterdam	19.845	201.522	737.586	131.233	1.070.341	3,42%
2 Dordrecht	118.917	1.213.835	6.644.292	775.315	8.633.442	27,59%
3 Hendrik-Ido-Ambacht	29.154	294.621	913.770	168.525	1.376.916	4,40%
4 Papendrecht	32.186	328.384	908.956	182.235	1.419.575	4,54%
5 Sliedrecht	24.702	250.137	816.795	159.982	1.226.914	3,92%
6 Zwijndrecht	44.511	455.328	1.827.542	297.184	2.580.054	8,24%
<i>Drechtsteden</i>	<i>269.315</i>	<i>2.743.827</i>	<i>11.848.941</i>	<i>1.714.474</i>	<i>16.307.242</i>	<i>52,10%</i>
7 Giessenlanden	14.423	148.103	787.976	136.009	1.072.088	3,43%
8 Gorinchem	35.363	360.174	1.483.531	197.930	2.041.635	6,52%
9 Hardinxveld-Giessendam	17.827	181.129	1.093.110	140.245	1.414.484	4,52%
10 Leerdam	20.540	211.202	1.131.102	152.755	1.495.059	4,78%
11 Molenwaard	29.010	297.372	1.420.670	274.351	1.992.393	6,37%
12 Zederik	13.688	139.384	848.109	130.848	1.118.341	3,57%
<i>Alblasserwaard-Vijfheerenlanden</i>	<i>130.851</i>	<i>1.337.364</i>	<i>6.764.498</i>	<i>1.032.138</i>	<i>9.134.000</i>	<i>29,18%</i>
13 Binnenmaas	28.673	293.528	1.728.618	255.342	2.277.488	7,28%
14 Cromstrijen	12.804	130.512	546.105	105.312	781.929	2,50%
15 Korendijk	10.741	109.711	864.488	119.966	1.094.165	3,50%
16 Oud-Beijerland	23.724	241.949	788.022	156.569	1.186.540	3,79%
17 Strijen	8.705	88.898	360.765	66.199	515.862	1,65%
<i>Hoeksche Waard</i>	<i>84.647</i>	<i>864.598</i>	<i>4.287.998</i>	<i>703.388</i>	<i>5.855.984</i>	<i>18,71%</i>
Totaal	484.813	4.945.789	22.901.437	3.450.000	31.297.226	100,00%
Bijdrage per inwoner		10,20				

In hoofdstuk 12 'Gemeentelijke bijdragen' is naast de gemeentelijke bijdrage, zoals in bovenstaande tabel is opgenomen, ook de gemeentelijke bijdrage voor box 3 (maatwerk/plustaak) en box 4 (huisvesting) opgenomen. Dit voor zover van toepassing voor een afzonderlijke gemeente.

10.2 *Meerjarenraming tot en met 2019*

Uitgangspunt voor het meerjarenperspectief is een constant loon- en prijspeil, gebaseerd op het begrotingsniveau 2016. Het ramen van inflatiecorrectie op gemeentelijke bijdragen en kostensoorten na 2016 wordt niet realistisch geacht. De begroting 2016 is gebaseerd op de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product voor 2016 (basis voor de ontwikkeling van de kosten). Reële percentages voor de jaren tot en met 2019 zijn op dit moment niet te bepalen en zouden slechts een rekenkundige functie hebben; zeker in relatie tot de economische crisis. Zoals eerder aangegeven is echter voor 2016 de nullijn aangehouden (conform bestuursbesluit).

11 Begrotingskader en uitgangspunten

11.1 Kader 2016

In de onderstaande tabel zijn de uitgangspunten en indexeringspercentages 2016 opgenomen. Daarnaast zijn in de kolom 2015 de mutaties (nacalculatie) aangegeven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Onderdeel	2016	2015
Aantal inwoners	484.813	483.849
Bijstelling gemeentelijke bijdrage 2015		0%
Aanpassing gemeentelijke bijdrage 2016	0%	
Bijstelling prijspeil loonkosten 2015		0%
Prijspeil loonkosten 2016	0%	
Bijstelling prijspeil overige kosten 2015		0%
Prijspeil overige kosten 2016	0%	
Bezuinigingstaakstelling		
Rente omslag percentage (in basis)	3%	4%
Rente toevoeging reserves	Zie notitie reserves en voorzieningen, vastgesteld op 7 december 2012	Zie notitie reserves en voorzieningen, vastgesteld op 7 december 2012
Geaccordeerd nieuw beleid	Conform meerjarenraming begroting 2016	Conform meerjarenraming begroting 2015

11.2 Omslagrente

De omslagrente is voor 2016 neerwaarts bijgesteld van 4% naar 3%. Dit percentage is toegerekend aan de investeringen, tenzij aan de betreffende investeringen een direct toewijsbare langlopende geldlening is verbonden. Dan geldt het betreffende percentage van de geldlening.

11.3 Gemeentelijke bijdragen

Vanaf de begroting 2013 wordt voor de indexering van de gemeentelijke bijdrage gebruik gemaakt van de 'prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product', tenzij het bestuur hiertoe anders besluit. In het verleden werd hiervoor het accrespercentage gebruikt.

Voor een nieuw begrotingsjaar wordt als volgt gehandeld. Het budget algemene gemeentelijke bijdrage van vorig jaar wordt verhoogd of verlaagd met de financiële gevolgen van bestuursbesluiten (Buraps, meerjarenbegroting et cetera). Er ontstaat dan een nieuwe basis, die wordt verhoogd met het indexeringspercentage BBP. Daaruit volgt dan het gemeentelijke bijdragen budget voor de nieuwe begroting. Op basis van diezelfde aantallen wordt ook afgerekend. Omdat de inwoneraantallen van de negentien aangesloten gemeenten jaarlijks muteren, verandert ook de gemiddelde bijdrage per inwoner elk jaar.

Ten aanzien van de primitieve begroting 2016 heeft het bestuur besloten om de zogenaamde nullijn te volgen. Dit betekent dat geen indexering op de exploitatie wordt toegepast.

11.4 Autorisatie vervanging activa

Het investeringsplan heeft betrekking op de VRZHZ na regionalisering van de brandweer en heeft daarmee ook betrekking op de activa die in het kader van de regionalisering zijn overgenomen door de VRZHZ van de gemeentes.

Dat betekent dat de hiermee gemoeide kapitaallasten gedekt worden uit de bestaande en overgekomen budget.

Er wordt een harmonisatie-slag binnen het brandweerdeel van het investeringsplan uitgevoerd. Deze harmonisatieslag en de uitwerking van het project Vernieuwde Brandweezorg kunnen aanleiding geven tot een wijziging van het (meerjarig) investeringsplan en daarmee tot een wijziging van de kapitaallasten.

Risico- en Crisisbeheersing

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1. Hulpmiddelen RCC			44.000	
2. Alarmeringscomputer communicator	175.000			
3. Piketvoertuig IM/ROT				25.000
Totaal	175.000	0	0	25.000

Bedrijfsvoering

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1. Vervanging Exact		450.000		
2. Project implementatie & datamigratie		1.400.000		
3. Camerasysteem ROT VR-gebouw		55.000		
4. LCD schermen BRW VR-gebouw		55.000		
Totaal	0	1.960.000	0	0

GHOR

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1 C2000 apparatuur			55.660	
Totaal	0	0	55.660	0

Directie Brandweer

Inv. Ec.Nut	2016	2017	2018	2019
testapparatuur	37.500			
C2000 apparatuur	533.710	12.100		
mobiele dataterminal		181.500		
dienstauto	121.100	127.100	66.600	102.850
uitrukkleding	336.600		340.000	36.300
hydraulisch gereedschap				108.900
midlife update tankautospuiter	181.800	90.900	90.900	
dienstbus	96.800		193.600	36.300
uitgaanstenuer			49.700	48.400
ademluchttoestel	60.500	106.500	96.900	
testbank toestel en gelaatstuk		12.100		
alarmontvanger	30.300	34.500	21.800	
hoogwerker			1.452.000	
haakarmvoertuig			181.500	
personeel-materieel voertuig	42.400	48.400		
tankautospuiter vrijwilligers	1.161.600	1.548.800	2.323.200	
piketvoertuig (commando)	208.100	121.000	60.500	121.000
compressor	14.500	77.400		
noodstroomaggregaat	135.500			
databekabeling	49.500			
overige grote voertuigen	30.300			
meetkoffers	108.900			
inventaris				24.200
warmtebeeldcamera				60.500
brandweershulpverleningsvoertuig				423.500
Totaal	3.149.110	2.360.300	4.876.700	961.950
	2016	2017	2018	2019
<i>Directie</i>				
<i>Risico- en Crisisbeheersing</i>	175.000		44.000	25.000
<i>Bedrijfsvoering</i>		1.960.000		
<i>Gemeenten</i>				
<i>Brandweer</i>	3.149.110	2.360.300	4.876.700	961.950
<i>GHOR</i>			55.660	
<i>Totaal</i>	<i>3.324.110</i>	<i>4.320.300</i>	<i>4.976.360</i>	<i>986.950</i>

Gemeentelijke bijdragen

12 Gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel is de gemeentelijke bijdrage (samenstel van inwonerbijdrage en de bijdrage voor box 1 'basisbrandweezorg' en box 5 'overhead') als ook de gemeentelijke bijdragen, die op nacalculatie basis met de betreffende gemeenten worden verrekend, zijnde box 3 (maatwerk) en box 4 (huisvesting).

Gemeenten	Inwoners 2016	Gemeentelijke bijdrage aan begroting VR	BOXBIJDRAGE				Totaal	% in totale bijdrage
			Box 1 bijdrage	Box 3 bijdrage	Box 4 bijdrage	Box 5 Bijdrage		
1 Alblasserdam	19.845	201.522	737.586	0	137.378	131.233	1.207.719	3,54%
2 Dordrecht	118.917	1.213.835	6.644.292	1.496.473	692.678	775.315	10.822.593	31,71%
3 Hendrik-Ido-Ambacht	29.154	294.621	913.770	11.457	0	168.525	1.388.373	4,07%
4 Papendrecht	32.186	328.384	908.956	0	0	182.235	1.419.575	4,16%
5 Sliedrecht	24.702	250.137	816.795	3.204	0	159.982	1.230.118	3,60%
6 Zwijndrecht	44.511	455.328	1.827.542	22.912	0	297.184	2.602.966	7,63%
<i>Drechtsteden</i>	<i>269.315</i>	<i>2.743.827</i>	<i>11.848.941</i>	<i>1.534.046</i>	<i>830.056</i>	<i>1.714.474</i>	<i>18.671.344</i>	<i>54,72%</i>
7 Giessenlanden	14.423	148.103	787.976	0	0	136.009	1.072.088	3,14%
8 Gorinchem	35.363	360.174	1.483.531	141.673	0	197.930	2.183.308	6,40%
9 Hardinxveld-Giessendam	17.827	181.129	1.093.110	0	28.005	140.245	1.442.489	4,23%
10 Leerdam	20.540	211.202	1.131.102	1.500	102.570	152.755	1.599.129	4,69%
11 Molenwaard	29.010	297.372	1.420.670	0	0	274.351	1.992.393	5,84%
12 Zederik	13.688	139.384	848.109	0	0	130.848	1.118.341	3,28%
<i>Alblasserwaard-Vijfheerenlanden</i>	<i>130.851</i>	<i>1.337.364</i>	<i>6.764.498</i>	<i>143.173</i>	<i>130.575</i>	<i>1.032.138</i>	<i>9.407.748</i>	<i>27,57%</i>
13 Binnenmaas	28.673	293.528	1.728.618	16.235	0	255.342	2.293.723	6,72%
14 Cromstrijen	12.804	130.512	546.105	11.529	0	105.312	793.458	2,33%
15 Korendijk	10.741	109.711	864.488	18.967	22.716	119.966	1.135.848	3,33%
16 Oud-Beijerland	23.724	241.949	788.022	6.109	113.919	156.569	1.306.568	3,83%
17 Strijen	8.705	88.898	360.765	0	0	66.199	515.862	1,51%
<i>Hoeksche Waard</i>	<i>84.647</i>	<i>864.598</i>	<i>4.287.998</i>	<i>52.840</i>	<i>136.635</i>	<i>703.388</i>	<i>6.045.459</i>	<i>17,72%</i>
Totaal	484.813	4.945.789	22.901.437	1.730.059	1.097.266	3.450.000	34.124.551	100,00%
Bijdrage per inwoner		10,20						

Vaststelling